

Tára postala

DI Ramasetter Róbert

Diszter 2. I. e.

az erdélyi és bánági zsidóság egyetlen politikai napilapja. Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

BUDAPEST

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ár 5 lej

megőrzését és visszakiadását nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Martos Ernő. Felelős szerkesztő: Jámboz Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Héheszégi Ernő, Strada Cobălcescu 52.

Szombat, 1936. szeptember 5.

5696. EV. ELUL 18. XIX. EVF. 208. SZAM

VILAG TÜKKE

A Daily Mail másképp tudja

A költőt kétségtelenül a fantáziája teszi költővé. Minél tökéletesebben tudja a költő a valóság elemeit képzeletével helyettesíteni, műve annál meggyőzőbb és annál művészebb.

Amikor azonban a költő a politika területén is képzeletével akarja helyettesíteni a valóságot, akkor ebből csak baj származhatik.

Goga Octavian, a költő, Hitler romániai szállásainál, ebbe a hibába esett.

Visszatérve a berlini olimpiai játékokról, kijelentette, hogy Románia esetleges német orientációja nincs és nem is lehet semmi összefüggésben a romániai határok revíziójával, mert hiszen Hitler Magyarországról és a magyar szövetségről lekiacsinált nyilatkozott előtte.

A Daily Mail, Anglia egyik legnagyobb tekintélyű lapja azonban egészen másképpen van informálva Németország és Magyarország viszonyáról.

A nagy világlap hírneves publicistája: Ward Price, a lap tegnapi számában, Hortihy és Hitler találkozásáról írva, megállapítja, hogy ezen a találkozón éppen arról esett szó, amit Goga nyilatkozatában kérték letagadott.

Az angol publicista szerint Magyarország és Németország szövetségét befejezett dolognak lehet tekinteni, amelynek természetes folyománya az, hogy Németország egy győzelmes háború esetén Magyarország javára fogja módosítani a trianoni békeszerződést.

Nem hiszik, hogy egy olyan világviszonylatban is elismert nevű és tekintélyű publicista, mint Ward Price, olyan megállapításokkal kompromittálna magát, amelyekben a képzelet helyettesíti a valóságot.

Minden okunk megvan arra, hogy Ward Pricenek, aki a tények embere, inkább higgyünk, mint Goga Octaviannek, aki viszont a képzelet birodalmában van előnyben.

Goga Octavian optimista nyilatkozatának eszerint csupán az ő költői kedélyében és nem a tényekben található meg a magyarázata.

Ha pedig Ward Pricenak van igaza: milyen hazafias és erkölcsi érvekkel tudja igazolni Goga Octavian Románia esetleges német orientációját?

A főmuffti

Nem kétséges, hogy a palesztinai arab politikások szívesen megégyeznének már a kormányal. Már csak azért is, mert a fegyveres terroristák nemcsak a zsidókat és az angolokat, hanem őket is fenyegetik.

Őket, az arab pártok vezetőit, akik a fegyvert adták a kezükbe.

A főmuffti nem így gondolta, amikor április 17-én, két nappal a zavargások kitörése előtt Jaffában járt „inkognitóban”. Azon a vasárnapon, amikor Jaffa ucaiu megkezdődtek a vérengzések, bizonyára nyugodtabban aludta át éjszakáját, mint most, amikor a kormány „jó” ajánlataival kedveskedik, de a terroristák féltelmében fenyegetőznek.

Azt üzenik az arab vezetőknek: fejetekkel játszottok, ha kompromisszumot köttök.

Már pedig a mufftinak kedve volna rá. És nem is adná drágán a békét. Néhány közgazgatási pozíció híveinek, az elnökléte alatt álló muzulmán tanács bizottsága — s fölötte vége is lehet a sztrájkoknak és a zavargásoknak.

Igy vélekedett két héttel ezelőtt. Azóta megváltozott a véleménye. Legalább is látszólag.

Kiderült ugyanis, hogy az arab terrorcsoportok nem azért harcoltak, hogy a főmuffti néhány híve jól fizetett kormánytisztviselő legyen, sem azért, hogy a muzulmán tanács úzmaimeit ne bántsa a kormány.

Az arab nemzeti követelések teljesítését ígérték nekik a vezetők. Ezért mentek harcba. És most a harc árát kérik.

Ezt az árát pedig az arab vezetők nem tudják prezentálni — és nem is arra gondoltak, amikor ígéretekkel és fogadkozásokkal harcba rántották az arab tömegeket.

Ezért kellett újra frontot változtatnia a

A Temps szerint szovjet-barátsága miatt bukott meg Titulescu

Most már nyitva van az út a német orientáció felé — állapítja meg a jobboldali sajtó

Djuvara Igazságügyminiszter külön büntető bíróságok felállítását tervezi. Egyetemi rendőrséget szerveznek a rendbiztosítására.

Titulescu — Maniu mellett?

Bucuresti, szeptember 4. (Az Uj Kelet tud.) A kormány nap-nap után újabb intézkedéseket hoz nyilvánosságra, amelyek a rendet volnának hivatva helyreállítani és fenntartani. Másrésztől kategórikus miniszteri nyilatkozatok igyekeznek a bel- és külföldi közvéleménnyel egyaránt elhitetni azt, hogy Titulescunak a külügyminisztérium éléről való eltávolítása nem jelenti egyúttal az ország hagyományos külpolitikájának megváltoztatását is. A külföldi sajtó azonban nem hajlandó a történeteket tudomásul venni és egy héttel a kormány átszervezése után még mindig felbukkanó hangok, amelyek kommentálni és értelmezni igyekeznek Titulescu kibuktatásának furca körülményeit.

A Szovjet miatt?

A Temps mai számában azt írja többek között, hogy Titulescunak a kormányból való kibuktatása elsősorban a Szovjetországgal szembeni beállítottságnak tudható be. A külügyminiszter ugyanis

hangsúlyozott szimpátiával igyekezett barátságossá tenni az orosz-román kapcsolatokat.

Titulescu bukása és a jobboldal

Egyedül a jobboldali sajtó és a jobboldali szervezetek vezetői helyeslik érthető okokból Titulescu eltávolítását. A Porunca Vremii tudni véli, hogy ha Tatarescu a hagyományos román külpolitika folytatásáról is beszél, Titulescu távozásának más jelentősége is van. Ez a jelentőség különösképpen érdekelné látszik a jajtéko száju antiszemita mert a következő rendkívül könnyen érthető kommentárokat fűzi hozzá:

„Az új külügyminiszter kihangsúlyozta, hogy a hagyományos külpolitika folytatása mellett Románia a legjobb kapcsolatok akarja az összes európai államokkal fenntartani. Ez az óhaj nem új, miután Titulescu is többször kifejezést adott neki, a volt külügyminiszter azonban bizonyos nemzetközi körökben ellenséges atmoszférát teremtett magának és így kijelentésének őszinteségében nem hittek. Minthogy ez az óhaj most egy új külügyminiszter nyilatkozatain keresztül is kifejezésre jut, különös jelentőséget nyer, miután őszinteségét nem fogják kétségbe vonni s így kiinduló pontja lehet a jövőviszony helyreállításának és komoly jövőbeni együttműködés megteremtésének azon államokkal is, melyek eddig nem voltak hajlandók Románia szándékaiban a barátságos megégyezés őszinte akaratát látni. És Victor Antonescu nyilatkozatának talán ez a legfontosabb passzusa, ha figyelembe vesszük

Ha a Temps-nak ezt a megállapítását összhangba hozzuk azzal, hogy a hitlerista külpolitika éle elsősorban Oroszország ellen irányul, akkor talán megérthetjük egyikét azoknak a tényezőknek, amelyek Titulescu eltávolításában szerepet játszottak.

De nem tértek napirendre Titulescu eltávolítása fölött belpolitikában sem. Averescu marsall lapja, az Indreptarea, azt kívánja, hogy Titulescu a francia sajtóval közölje eltávolításának okait, ha már a román lapokban a cenzura ébersége folytán nem mondhatja el a többé szabadon véleménnyét. A Zorile szerint nemzeti parasztpárti körökben különös aggodalommal itélik meg Titulescu eltávolítását. A párt vezetői szerint ez a lépés

nem egy ember, hanem egy politikai rendszer ellen irányul,

ami a dolgot rendkívül súlyossá teszi. A pártvezetőség egyelőre élénk figyelemmel kíséri az új kormány külpolitikai megnyilatkozásait és mielőstb íszta képet fogalkothatni magának a történekről, akcióba is lép.

a mai realis politikai helyzetet Európában.”

Mondanunk sem kell, hogy a nyakatekert érvelés mögül a Németország felé való barátságos mosolyt szeretné erőnek-erővel kiereszkolnoki a Porunca Vremii. Lehetséges azonban, hogy — igaza van.

Maniu mellett?

Azok a hírek, amelyek Titulescunak a nemzeti parasztpártba való belépéséről szölk, koraiaknak bizonyultak. Nagyon jellemző ebből a szempontból az a cikk, amely a maniuisták cluji lapjában, a Romania Nouaban látott napvilágot. „Titulescu tragédiája” cím alatt Boila Zachariás dr., a lap főszerkesztője, a következőket írja:

„Bizonyos skepticizmussal olvassuk azokat a naiv híreket, amelyek szerint Titulescu valamelyik politikai pártban helyezkedne el. Titulescu ma kegyvesztett, akitől rövidesen az összes oportunisták óvakodni fognak. Ha tehát mégis elhatározná magát, hogy bekapcsolódjék a belpolitikai életbe, úgy helye a nemzeti intranzigencia frontján van, azok mellett, akik nem esnek kétségbe, ha időlegesen — néhány hónapig, vagy néhány évig — nem az Orient expresszen, hanem autobuszon utaznak.

Azoknak a reménye, akik azt képzelik, hogy Titulescu bukott ember, — mint ahogyan Maniut is annak tartották, — rövidesen szertefoszlik. Titulescu érdemei és multja karrierjének másilyn befejezésére jogosítják fel.”

(Folytatása a 8. oldalán)

sok.

Nuri pasa két hétre elutazott.

A londoni kormány pedig 12 ezer katonát indított el Palesztina felé.

A főmufftinak és az arab politikásoknak bizonyára nem történik bántódásuk.

Párizs légvédelmi gondjai

Francia szakkörökben és folióratokban feltűnően sok, talán már túlságosan is sok szó esik Párizs légvédelméről. Eszmék és tervek egymást váltogatják, ötletekben nincs hiány. És amikor az ember olvassa ezeket a gyakran igen szellemes ötleteket, az a benyomása, hogy mögöttük aggodás, sőt félelem settenkedik. Mintha csak az a meggyőződés rágna a francia lelket, hogy hamarosan számolni kell a főváros repülőgéppel való megtámadásával.

A tervek javarésze Párizs szerencsés természeti adottságait akarja a légvédelmi berendezkedés alapjává tenni. Ez a gondolat érthető, hisz Párizs területéből 771 hektár, azaz a város egy tizede földalatti üregek s barlangok felett terül el. Az építkezésre ugyanis a közelből bányászták a követ és ezeket a már eltemetett, beomlott bányákat lassanként a város elérte. Fölöttük remek paloták és nagyszerű körutak épültek. A bányák ma már nincsenek üzemben, utóljára 1862-ben bányásztak bennük. A Szajna balpartján a Luxemburg-kertek, az Écoles des Mines, a Pantheon és az Observatorium alatt húzódnak tova. Ott vannak a katakombák is. Körülbelül ötmillió csontváz halmozódott fel bennük, ezeket a régi temetőkből vitték oda, főként pestisjárványok idején, hogy hely legyen az új halottak számára. A Szajna jobbpartján is vannak ilyen régi bányák, elsősorban a Trocadéro vidéke alatt. Az 1900. évi világiállítás egyik különleges látványossága volt az ott berendezett földalatti Párizs. Mindezek a bányák mélyre látottak el a várost, északon és északkeleten viszont sok gipszbánya van. A Montmartre és a Pére-Lachaise alatt gipszüregek találhatók.

Az 1871-i kommunista felkelés idején elégették ezeket a bányáknak pontos tervrajzát. Újabb kutatások és mérések alapján azonban már tudják, hogy Párizs egyes részei és épületei alatt mily hosszú tárnák húzódnak tova. Így a Montparnasse-temető alatt 7706, a Cochin kórház alatt 1200, a Hospice Sainte-Anne alatt 1442, a Montsouris-park alatt 2610, az Observatorium alatt 1000, a sceauxi vasút alatt 3900, az arcueil akvadukt alatt 2202, a Val-de-Grace alatt 1880, a Luxemburg-kertek alatt 2372, a Jarden des Plantes alatt 815, a körvasut alatt 6576, a Montaigne-liecum és az École de Pharmacie alatt 1400 méter hosszúságban vannak tárnák. Az utóbbiak magassága 3.2 méter, de a felettük levő földréteg mindössze 13 méter vastag. Egyik-másik akna vagy lépcső révén megközelíthető. A Trocadéro alatt s a város északkeleti gipszbányáiban állandóan a beomlás veszedelme fenyeget.

Háború esetén arra kell elkészülni, mint a La Nature című francia természettudományi folyóirat e kérdésről szóló terjedelmes cikkében olvassuk, hogy Párizs és környékének négy milliónyi lakosságából negyven százalék, azaz 1,600,000 maradj a fővárosban. A légvédelemnek tehát arra kell törekedni, hogy e máfél milliónál nagyobb tömegű embernek biztos és könnyen hozzáférhető fedezékeket építtessen. Ebből az elgondolásból kiindulva adódott szinte természetszerűen a terv, hogy a főváros alatt össze-vissza sorakozó üregeket és régi bányákat kell erre a célra kiépíteni. Csakhogy az említett aknák nagy része pusztán másfél méter széles, másik része két méter magas, de csak egy méter széles. Nagy, teremzerű üregek ritkán fordulnak elő. Ezenfelül csak olyan földalatti üreg jöhet számításba, mely fölött legalább husz méter vastag földréteg terül el, hogy a leghatásosabb bombák se tudják áttörni. Fontos kellék továbbá, hogy forgalmi gócpont közelében legyen és a bombamentes hely. Külön probléma, mi-

Akarja hogy kellemes megjelenése legyen?

Súlyt helyez külsejének ápolására? Akkor használjon NIVEA-fogpasztát. Kiválóan finom alkotórészei óvják a fogzománcot és alaposan tisztítják. NIVEA-fogpaszta használata által fogai mindig szépek, fehérek és ápoltak lesznek.

ként oldják meg a barlangba való bejárás kérdését. Lépcső nem jöhet tekintetbe. Sok fejtörést okoz aszallóztatás is.

Ezek az üregek, barlangok és elhagyott bányák túl még vannak más földalatti helyek, amelyeknek légvédelemre való felhasználásáról eszmecsere folyik. Ezek a gombatenyésztésre használt pincék és régi sörfőzdék pincéi. Általában véve már kialakult a vélemény, hogy ezek a helyiségek nagyobb közösségek befogadására nem alkalmasok, de igen jól használhatók egy-egy házcsoport lakóinak fedezékéül. Csak hogy ezeknek a pincéknek ugyanaz a hibájuk, mint a földalatti Párizs számbajöhető üregeinek: keskeny, használhatatlan bejáratuk van. Repülőátadás idején, amikor gyorsan van szükség bombamentes fedezésre, elképzelhetetlen zavart és pánikot okozhat, ha nem lehet nagy tömegnek hamarosan a fedezékbe jutnia.

Jelenleg a Trocadéro alatt levő üregek-ből alakítanak át három ezer ember számára fedezéket. Készen van egy másik fedezék terve. Ez a fedezék a Belforti országán közelében, a rue Denfert-Rochereau végén lesz. Mindössze azonban csak ezerkétszáz embert tud befogadni. Területe hatszáz négyzetméter, magassága pedig 2,4 méter. Ha ezt a helyiséget igénybe kell venni, akkor az emberek ott heringek módjára lesznek összehúzóval!

A felhasználható üregek és barlangok átépítésére legalább 200-300 millió frank kell. Igaz, hogy viszont ez az összeg csak negyedrésze a Normandie építési költségének.

Igy pillanatnyilag légtőlalom tekintetben a párizsi földalatti vasút (Metro) jöhet a lakosság részére tekintetbe. A vasútvonal helyel-közel tíz méter mélyen a föld alatt az egész francia fővárost behálózza és ennek következtében helyiségei általában sok ponton és aránylag gyorsan elérhetők.

Hogy miként fest egyébként a helyzet, azt legjobban jellemzi a Service des Corridors: „Mindent be kell rendezni védő helyiséggül, ami csak berendezhető, de semmiképpen se fűzzük hozzá túlnagy reménysegeket.”

Akikből Anglia királynéja lehet...

London, szeptember 4. Az angol közvélemény állandóan élénk figyelemmel kíséri az eladósorban levő királyi hercegnőket, akik VIII. Edvárd király esetleges házassági szándékainál számításba jöhetnek. Mint emlékeztetés, azok a körök, amelyek jöfönmán állandóan foglalkoznak az angol királyi házasságának tervével, ismételtelen kapcsolatba hozták az uralkodót Alexandria dán királyi hercegnővel, X. Keresztély dán király fiújával, Harald herceg leányával, aki azonban rácsófolva minden róla terjesztett házassági kombinációra, éppen a napokban tartotta eljegyzését Castell-Castell Alfréd Luitpold bájos gróffal. A Daily Express a dán hercegnő eljegyzése alkalmával most névsorba foglalja az európai királyi hercegnőket azzal a megjegyzéssel, hogy azok közül bármelyik Anglia királynéja lehetne. Ezek a hercegnők a következők: Kyra orosz nagyhercegnő, Cyrill nagyherceg leánya, Adelheid-Etelka főhercegnő, II. Ottó testvérhuga, Katalin, Eugénia és Irén görög királyi hercegnők, Julianna holland trónörökös és Cecilia Hohenzolern hercegnő.

Zsidó iskolák figyelmébe!

A minisztérium által engedélyezett Zelevinsky „Hassafa Veahaim” c. tankönyvsorozat kizárólagos lerakattát Transilvania és Banat területére cégünk vette át. Iskolák részére megfelelő engedménnyel szállítjuk.

Librăria Moraveiz S. A. Timișoara.

Az angol sajtó ellenzi a palesztinai zsidó bevándorlás felfüggesztését

Az arabok öt pontba foglalják követelésüket. Világszerte megmozdult a zsidóság a palesztinai zsidó jogok és pozíciók védelmében

London, szeptember 4. A londoni „Morning Post” politika tudósítója lapjának tegnapi számában a következőket közli: A gyarmatügyi miniszter dringend táviratot kapott Sir Arthur Wauchope palesztinai fő-kormányzótól, aki az arab vezetőkkel való tárgyalásról pillanatnyi állásáról számolt be. A fő-kormányzó kísérő megjegyzései kedvezőek az arab vezetőkkel való egyezség megkötésére nézve.

Ugyancsak a Morningpost jól informált tudósítója valószerűtlenül tartja, hogy a londoni kormány engedne az arab követeléseknek a zsidó bevándorlás leállítását illetően.

A kabinet azonban formulát keres az arab közvélemény megnyugtatására. Az angol újságíró közli továbbá, hogy a szerdai angol minisztertanács foglalkozott ugyan a palesztinai kérdésekkel, de nem hozott végleges döntést sem a bevándorlás, sem a többi palesztinai kérdések tekintetében.

Késik a döntés a bevándorlás kérdésében

Jelentette az Uj Kelet, hogy a Cionista

Az angol sajtó kritikája a kormány politikája fölött

Az angol sajtó egyébként behatóan foglalkozik a palesztinai helyzettel. A Manchester Guardian többek között a következőket írja:

„A helyzet nem mentes az iróniától. Az utóbbi hónapok során az angol kormány többször kijelentette, hogy bármi történjék, nem enged a terrornak. Ugy értette ezt, hogy nem fog engedni a legfőbb kérdésben és ez: a zsidók bevándorlása, hogy megvalósítsák a nemzeti otthonot. De mi lesz ezekből a finom nyilatkozatokból, ha a kormány már most előkészíti titokban — amint már mindenki tudja Palesztinában, — a zsidó bevándorlás „felfüggesztését”, hogy ily módon az arab vezetőket a sztrájk és a zavargások megszüntetésére bírják? Ha a kormány kijelenti a parlamentben, hogy meg fogja vizsgálni a panaszokat és ennek bizonyítékait bizottsággal nevezi ki, úgy nem vághat elébe annak, amit a bizottság javasolni fog, mégkevésbé engedhet a terrornak, bármilyen legyen is az előirt, vagy megnevezhető politikai irányvonal.”

Ha nem szünetelne a parlament...

A lap ezután rámutat arra, hogy az angol kormány idegen arab fejedelmek nyomását türi, akiknek az a céljuk, hogy megnyirbálják a hivatalos angol politikát a zsidó nemzeti otthon irányában, vagy pedig éppen ellenkező irányba fordítsák azt. Ez ténylegesen nem az angol állam-művészet, hanem az arab ambíciók sikere volna. Nem csoda, ha az arab fiatal harcolnak az arab követelések „felének” elfogadása ellen, amikor úgy vélik, hogy ugyanezekkel az eszközökkel az „egész” elfogadására bírható az angol kormány. Sajnálatos dolog, hogy az angol parlament most szünetel. Még lehetne kérdezni ugyanis, miért hagyják az angol közvéleményt abban a hitben, hogy nem tesznek koncessziókat az araboknak, miközben Palesztinában hetek óta beszélnek, hogy az arabok prémiumot fognak kapni, bevándorlási zárlatot, olyan árat, amelyek jelentőségét és méretét a koncentrációs táborban lévő arab vezetőknek is értésére adta a közigazgatás. Az angol kormánynak feleletet kell adnia a parlament előtt, hogy fennáll-e a zsidó nemzet otthon alapelve, vagy sem és felelnie kell arra a kérdésre is, gondoskodott-e olyan konstruktív politikáról, amely alkalmas lehet arra, hogy az arabokat és a zsidókat kiengesztelje. A lap végül azt tanácsolja a zsidóknak, hogy amíg összeül a parlament, őrizzék meg nyugalmukat és tájékozzák fel ügyüket a királyi bizottság előtt.

A Times a bevándorlási zárlat ellen

A Times vezércikkben foglal állást a palesztinai zsidó bevándorlás felfüggesztése ellen és hangsúlyozza, hogy ilyen intézkedés ellenkezne a mandátum szellemével és rendelkezéseivel. A lap kritizálja Nuri Pasha iraki külügyminiszter akcióját és újból szeméretti a palesztinai kormánynak, hogy nem volt bátorsága életbeléptetni az ostrom-állapotot. A lap óva inti a gyarmatügyi hivatalt, hogy engedékenységét tanúsítson az arab követelésekkel szemben. Ilyen engedékenység további erőszakosságok kezdetét jelentené, újabb követelések elérésére.

Actions Comité einökségének táviratára a londoni gyarmatügyi hivatal pénteken azt a választ küldte Zúrichbe, hogy a zsidó bevándorlás felfüggesztése kérdésében szerda előtt nem várható döntés, ami arra mutat, hogy londoni körökben a szerdai minisztertanácsból várták a döntést. Ugyátszik, a kormány lemondott ezen szándékáról és későbbi időpontra halasztotta a döntő állásfoglalást. E pillanatban nem tudni még, milyen mértékben járultak hozzá ehhez Weizmann és Ben Gurion londoni tárgyalásai, illetőleg a palesztinai kormány jeruzsálemi tárgyalásainak eddigi eredménytelensége. Mindenesetre hivatalos cionista körök is tudni vélik, hogy ezen a héten nem lesz döntés a bevándorlás és a többi palesztinai kérdésekben.

Dr. Weizmann Chaim a cionista világszervezet és a Jewish Agency elnöke és Dávid Ben Gurion, a palesztinai exekutive elnöke, tegnap hosszabb tárgyalást folytattak Ormsby Gore gyarmatügyi miniszterrel, akit behatóan informáltak a palesztinai helyzetről. A beszélgetés részleteiről semmiféle szivárgott ki.

A palesztinai zsidó lapok arab körökből származó információk alapján közlik azokat a feltételeket, amelyekhez az arabok a sztrájk megszüntetését kötik. Ezek a követelések a következők: 1. Általános politikai amnesztia; 2. a zsidó bevándorlás felfüggesztése a királyi bizottság munkájának befejezéséig; 3. a palesztinai kormány már most kötelezi magát arra, hogy a királyi bizottság vizsgálatának eredményeként a jövőben korlátozni fogja a zsidó bevándorlást, hogy eloszlassa az arabok féltelmét a zsidók általi való majorizálástól; 4. a kormány lehetővé teszi, hogy Irak egyik képviselője is megjelenjen a királyi bizottság előtt, hogy az arab követeléseket támogassa. 5. Megengedik az iraki kormánynak, hogy örködjön a királyi bizottság vizsgálata alapján hozott határozatok végrehajtása fölött, amennyiben ezek a határozatok az araboknak konvenienálnak.

A legfőbb palesztinai arab bizottság véglegesen elhatározta, hogy Jeruzsálembé hívja össze az összes lokális sztrájkbizottságok konferenciáját, hogy Nuri Pasha javaslatainak megfelelően a sztrájk és a terror befejezése mellett határozzon. A bizottság kérvényt nyújtott be a hatóságokhoz a konferencia megtartásának engedélyezése érdekében. A bizottság nevében Amin El Husszeini főmufti az alábbi felhívást intézte az arab néphez:

„A legfőbb arab bizottság és Nuri Said iraki külügyminiszter között hosszabb tárgyalások folytak, melyeknek célja a palesztinai kérdések kielégítő megoldásának előretűtása volt. A kölcsönös bizalom és őszinteség jegyében folytatott tanácskozások során megállapodás jött létre az arab királyok és fejedelmek intervenciójára vonatkozólag, akiknek közvetítési iránt kölcsönös a bizalom. Nuri Said folytatni fogja a szükséges hivatalos tárgyalásokat, míg a legfőbb arab bizottság az összes sztrájkbizottságok konferenciájának egybehívásával az arab nép döntése elé viszi a kérdést. Az általános sztrájkot az eddigi szellemben folytatja a nemzet, amíg eléri a remélt eredményeket.

Cantacuzino tábornok ellenőrző utja az aradmegyei vasgárdista munkatáborokban

A kormány „feloszlát”, közben pedig a munkatáborok szabadon dolgoznak

Arad, szeptember 4. Mialatt a kormány „gárdák feloszlátásáról” és munkatáborok felállításáról beszél, országszerte változatlanul folyik a vasgárda szervezkedése. Cantacuzino Gránicerul tábornok sokkal szabadabban járhat-kelhet az országban és fejthet ki propagandát, mint bármelyik legális párt elnöke. A tábornok tegnap Aradra érkezett, ahol meglátogatta az Ardeal Nou mellett létesített munkatáborot. Itt a „Totul pentru Tara” hivi lelkes fogadtatást készítettek elő számára. Cantacuzino tábornok meglátogatta a tá-

borot, ahol a rohamosztagosok téglát gyártanak egy kulturház építésének céljára. A vasgárdistáknak harminc főnyi lovascsapata, Toma parancsnokkal az élén, olteni öltözetben kísérte ki a telepről Cantacuzinót.

A tábornok ezután kiutazott a megyébe és végiglátogatta az összes munkatáborokat. Siclăuban, ahol szintén vasgárdisták táboroznak, három ezer főnyi tömeg lelesedett a tábornokért. Cantacuzino egy napig tartózkodott Arad megyében.

hogy ez a becsületes nemzeti megszerzés alapjait és jogait és kivihassa céljait.” A Palkor a felhívással kapcsolatosan megjegyzi, hogy az említés nélkül hagyja a terror befejezését, holott ez az előfeltétele Nuri Said közvetítő akciójának.

Mit irnak az arab lapok

Az arab lapok egyöntetűen megállapítják, hogy a legfőbb arab bizottság a főmufti nyomására és a többi pártok kívánságainak elenére ruházta a döntést a lokális sztrájkbizottságok konferenciájára. Az Adifaa és a Falastin című lapok élesen támadják ezt a határozatot, miután szerintük a legfőbb arab bizottság az arab nemzet akaratát testesíti meg és egymagában is jogosul arra, hogy a sztrájk befejezése fölött határozzon és teljesen felelősleges volt a felelősséget a lokális bizottságra ruházni.

Ezzel szemben az Al Liva című lap, a főmufti szócsöve, azzal indokolja a határozatot, hogy az azzal járó felelősség feltétlenül szükséges tette a sztrájkbizottságok bevonását.

A lengyelországi zsidóság megmozdulása

Világszerte hatalmas tiltakozó akcióba léptek a zsidó tömegek a palesztinai kormány politikája, az arab terror és a zsidó bevándorlás felfüggesztésének veszélye ellen.

A dolgozók Palesztina-ügye hatalmas tiltakozó manifesztációt rendezett Varsóban a zsidó bevándorlás felfüggesztésének veszélye ellen. Az elfogadott határozati javaslat hangsúlyozza, hogy a zsidó tömegek nem fognak belenyugodni ebbe a merényletbe és minden erejükkel meg fogják ostomolni Palesztina kapuit. Az összes lengyelországi zsidó gazdasági szervezetek együttes gyűlésen foglaltak állást a palesztinai bevándorlás felfüggesztésének terve ellen. A tiltakozó nyilatkozathoz a következő szervezetek csatlakoztak: A központi zsidó kereskedelmi szövetség, a kiske-eskedők szövetsége, a kézművesek központi szövetsége, a zsidó mérnökök, a zsidó ügyvédek, a zsidó orvosok szövetsége, a lengyelországi zsidó szövetkezetek, a zsidó vegyészek, a zsidó háztulajdonosok szövetsége, a Jewish Agency nemcionista tagozata, stb.

A lengyelországi zsidóság vezetői dr. M. Schorr varsói főrabbi és szenátor vezetésével küldötségekben keresték fel Sir Howard Kennard varsói angol követet, akitől közölték a lengyelországi zsidóság határozatait a palesztinai zsidó jogok védelmében. A követ kijelentette, hogy a zsidó vezetők emlékiratát továbbítani fogja kormányához és hangsúlyozta, hogy az angol közvélemény a legmélyebb szimpátiával áll a palesztinai zsidó országépítés mellett.

Toronto, szeptember 4. A Habonim nevű kanadai cionista szövetség tiltakozó memorandumot intézett az angol kormányhoz, amelyben hangsúlyozza, hogy a palesztinai zsidó bevándorlás felfüggesztése a Balfour deklaráció megszegését és a palesztinai arab gyilkosok megjutalmazását jelentené.

Jeruzsálem, szeptember 4. A Havas jelentti: Tulkaem mellett súlyos összeütközésre került sor egy angol katonai különítmény és egy arab fegyveres csoport között. Egy angol tiszt és két közlegény megbesült. Egy angol repülőgépet, mely beavatkozott a harcba, lelőttek a terroristák. A gép pilótája és kísérője életüket veszítették.

Bucur
tud. Pol
táják I
parasztp
hosszu
igyekeze
hogy a
oszlata
a korm
kellő en
dali alal
lasza ne
párt hi
azonban
ra, hogy
ügymint
hosszat
tatea” u
alatt a

„A m
összeült
tézkedés
de régi
egy titk
rozták
latását.
megtorl
Ismer
fel a ko
nem tilt
viselésé
mon? É
titkos k
rirozták
se már
biturát

Romá
pártok
polgárh
galomra
pentru
alakula
fel, kér
vényess
tikai pi
írásban
cékben
ki prop

Más
latta f
nök és
vinaiai
ralis p
meg ve
tette m
Duca e
osa fra

Hárc
ügymint
ra és
sődtek
dijája
mint e
culet
Valer
ték jö
pártok
moszfé
aratna
zák a
lyekben
lan is
ket kü
ve, hog
a tetti
szor b
chescu
Rövid
a Cru
le lábá

A k
sulyos
Hog
Az e
Ez a
gárdák

Vádbeszéd a Tatarescu-kormány- nak a jobboldallal való cimborá- lása fölött

Mit ért a kormány az „összes” gárdák feloszlátása alatt?

Bucuresti, szeptember 4. (Az Uj Kelet tud. Politikai körökben élénken kommentálják Luca belügyminiszternek a nemzeti parasztpárt elnökénél, Mihalachenél tett hosszú látogatását. A belügyminiszter egyeztetett meggyőzni Mihalachet arról, hogy a nemzeti parasztpárt gárdáinak feloszlátása elkerülhetetlenül szükséges, mert a kormány csak ebben az esetben fog a kellő energiával fellépni a szélsőjobboldali alakulatokkal szemben. Mihalache válasza nem ismeretes. A nemzeti parasztpárt hivatalos lapjának magatartásából azonban könnyen lehet következtetni arra, hogy miről beszéltek egymással a belügyminiszter és a pártvezér két óra hosszat tartó eszmecsere során. A „Dreptatea” ugyanis „A gárdák feloszlátása” cím alatt a következő igen érdekes cikket írja:

A régi nóta

„A minisztertanács új összetételében összeült, hogy bizonyos rendfenntartó intézkedéseket fogantosszon. Ujult erővel, de régi figuráival, akiket megfiatalított egy titokzatos woronoffi eljárás, elhatározták a gárdák lefegyverzését és feloszlátását. Ugyanakkor a kormány drasztikus megtorló intézkedéseket is bejelentett.

Ismerjük a régi nóta. Nem oszlatta fel a kormány a katonai alakulatokat és nem tiltotta el az egyenruhák és jelvények viselését a mehedinti részleges választáson? És nem küldött ugyanakkor Inculet titkos körrendeleteket, amelyek kontraktározták a feloszlátási utasítást? Ez a mese már nem hat. Más dallamot és más partitúrát kérünk.

Romániában elsősorban a szélsőjobboldali pártok alakítottak fegyveres gárdákat, a polgárháború előkészítésére. Arra a mozgalomra gondolunk, amely ma a „Totul pentru Tara” nevet viseli. Ezt a katonai alakulatot elsősorban Mihalache oszlatta fel, kényszerítve arra, hogy térjen a törvényesség útjára és illeszkedjék be a politikai pártok sorába, amelyek szóban és írásban, nem pedig pisztolyokkal és pincékben kivett titokzatos esküvel fejtenek ki propagandát.

Két piszkos vizsepp

Másodszor ezt a szervezetet Duca oszlatta fel. Megtorlás képen a miniszterelnök és a liberális pártvezére gyalázatos válnai merénylet áldozatául esett. A liberális párt nemcsak, hogy nem bosszulta meg vezére emlékét, nemcsak hogy elfelejtette másnap, de sárral fröccsentette be Duca emlékeztét a gyilkosokkal való furcsa fraternizálására révén.

Három esztendőn keresztül Inculet belügyminisztersége alatt a Totul pentru Tara és a gogo-cuzisták szervezetei megerősödtek. A két szervezetnek azonos ideológiai célja van és csak annyiban különböznek, mint egy piszkos vizsepp a másiktól. Inculet (az ochrana egykori ágense) és Pop Valer (volt és jelenlegi cuzista) nem érezték jól magukat csak a szélsőjobboldali pártok által prédikált véres erőszak atmoszférájában. Szelet vetettek és vihart aratnak most. Az egész országot behálózta a munkatáborok és más fészkek, amelyekben a gyilkosságok készültek elő. Arcátlan iskolások kategórikusan fenyegetéseket küldenek volt minisztereknek, bejelentve, hogy kioltják életüket. A fenyegetéstől a tettig csak egy lépés van. Már néhányszor bebizonyították ezt Manicu, Vernichescu, Duca és Svelescu meggyilkolásával. Röviddel ezelőtt O. Stoianescu mérnököt, a Cruciada Romanismului titkárát ütötték le lábáról.

A kormány rájött arra, hogy a helyzet súlyos és elhatározta, hogy intézkedni fog. Hogyan?

Az összes gárdák feloszlátása útján.

Ez az intézkedés elsősorban a parasztpártok ellen irányul. Nos, a mi gárdáinkat

meg. Ezek egész egyszerűen önvédelmi alakulatok. Mi maradunk eddigi propagandá metódusaink mellett, eszméinket szóban és írásban, az értelemre és szavazatokra való apellálással terjesztjük. De midőn vezetőinket halállal fenyegetik meg, midőn a párt becsülete forog kockán, nem fogjuk túrni egy pillanatig sem, hogy catilina természetek és a társadalom periferiájáról előkerült figurák a fejük tetejére álljanak a kormány támogatásával, anélkül, hogy szankciókban részesüljenek.

Erőszakra — erőszakkal

A Tatarescu-kormány folytatja gyászos játékát. Megtiltja a demokratikus és alkotmányos pártoknak, hogy megvédjék életüket és becsületüket s ezzel bátorítási prémiumot ad a jobboldali anarchiának. El akarja fojtani a Tatarescu-kormány az anarchiát? Az anarchia a jobboldalon van. Ezzel szemben jobb- és baloldali erőszakosságokról beszélnek. Hol fordult elő

erőszak a baloldalon? Hol történt az meg, hogy parasztpártok gyilkosságokat követtek volna el? Nincsenek támadó szándékaink. De támadásra támadással válaszolunk, erőszakra erőszakkal. A Tatarescu-kormánynak nincs erkölcsi autoritása ahhoz, hogy kiirtsa az anarchiát. Egy katasztrofális kormányzás utolsó fordulójában fogantossított rendfenntartó intézkedések senkit sem téveszthetnek meg. Hazugság az, hogy le fogják fegyverezni és fel fogják oszlalni az összes gárdákat, bármely pártba is tartoznának. Három éven keresztül szavaltak erről és semmilyen intézkedést nem fogantossítottak. Ezzel szemben a suceavai, mehedinti és hunedoarai választásokon a kormány nyíltan felhasználta a huligán fegyveres bandákat, hogy a nemzeti parasztpárton ütessen. A kormány a jobboldali gárdákat a maga pretoriánusainak tekinti, akik mindig készen állnak a kormány segítségére ugrani. Hogy felejtethet el Tatarescu azt a hatalmas szolgálatot, amelyet a gogo-cuzista ban-

Speciálisták aprókezes laboratorium munkájának köszönhető, hogy a
PUDER, KÖLNIVIZ, ARC-SZÁJ-FESTÉK PARFÜMÖK gyártásában

Les Créations NHB

Észiményei a tökéletesség és közkedveltség legmagasabb fokát érik el.
Próbálja ki azokat! Kötünek!
Kérje felte. b. balomma a jóbb drogeriakban, gyógyszertárakban, és Hátszertárakban.
En-gros beszerzési forrás: N. H. Balthazar, Bucuresti, Str. Selari 7.

dák az elmúlt év november 14-én tettek a kormányának.

Tatarescu nem tud megszabadulni saját árnyékától. Ő a megszervezője az oradeai zavargások bandáinak. Tatarescu a munkatáborokat és katonai alakulatokat nemcsak engedelmes eszközöknek tekinti, de szellemi gyermekeinek is.

Tatarescu nem volt őszinte tehát. És nem hiszünk neki ez alkalommal sem.”

nüleg új jelvényt választanak, nem fogják egyik párt jelvényét sem felhasználni a közös akcióban. A szeptember 6-án Bucurestibe összehívott értekezleten már valószínűleg meg is fognak egyezni a pártvezetők.

Politikai körökben úgy tudják, hogy a megegyezéshez úgy Goga, mint Vaida hozzájárulását adták. Politikai körök valószínűleg tartják, hogy a megállapodás az első lépés szélesebb kollaboráció felé, amelyre már gyakran történtek kísérletek.

Mégis Romániába jön az angol király?

Isztambul, szeptember 4. Jól informált körökben úgy tudják, hogy Edvárd angol király törökországi látogatásának befejezése után Constanțaba hajózik és így Románián keresztül tér vissza Londonba. A király ugyanis nem akar ugyanazon úton visszatérni hazájába. Az is lehet azonban, hogy a király a keleti expresszen, Szófián és Bécsen keresztül teszi meg a hazafelé vezető utat.

— Szeptember 7-ikén döntenek a festőipari munkások kollektív szerződése ügyében. Hirt adunk róla, hogy a cuji festőipari munkások bérmozgalmába kezdtek. A munkaügyi inspektorátus tegnapra tűzött ki tárgyalást az ügyükben, amelyen 35 munkaadó és a 250 munkás kiküldötte jelent meg. A munkaadók kérték, hogy szeptember hetedikéig halasszák el a tárgyalást. A munkaügyi inspektorátus teljesítette kérésüket. Tegnap este gyűlést tartottak a festőipari munkások, amelyen sürgették a megegyezést, mert most sok a munka és nagy kárt jelentene számukra, ha komolyra fordulna a bérmozgalm.

VIGYÁZZON, NE TÉVEDJEN!!

Bizalommal csak a régi, jóhírű

Weisz Ernő

szőrmezalonban (Gólya-palota) szeresheti be szőrmezükségletét legelőnyösebben.

SELECT MOZGÓ VÉGRE EGY URIASSZONY

S:GFRIED GEYER. Henálhatatlan humoru vígjátékú nyomán, főszerepekben:

Elisa Landi — Nils Asther — Ester Ralston — Lukács Pál

HÉTFŐI KEZDETTEL: **Charly Chan** izgalmas kalandorfilme:
A Budha-szobor titka

Goga és Vaida választási kartellt köt a bucuresti községi választásokra

Rendkívül hevesnek ígérkezik a választási küzdelem

Bucuresti, szeptember 4. Hetek óta nagy izgalmak között folyik a választási küzdelem a főváros és Ilfov megye összes községeinek közigazgatási választásaira. Soha még ilyen heves harc nem volt. A választásokra ezúttal sokkal több listát nyújtottak be, mint eddig. A kormánypárti lista élén *Niculescu Dorobantiu* és *Petre Ghiata* állanak, akik a hatósági közegek támogatásával, nagy lendülettel vetették be magukat a választási küzdelembe.

Az Averszkánusok és *Bratiamu Gheorgho* pártja választási kartellt kötött. A legfeltűnőbb kartell-megállapodásra azonban a Román Front és a nemzeti parasztpárt között van kilátás. *Stan Ghiatescu*, a Goga-párt bucuresti főtitkára és *D. R. Ioanitescu*, a Vaida-féle numerus valahic mozgalom vezére között megkezdődtek a

tárgyalások a fővárosi és megyei választásokra létrehozandó megállapodásra. A tárgyalások előrehaladt stádiumban vannak és *majdnem bizonyos, hogy a két szövetséges párt együtt fog haladni a választásokon.*

Politikai körökben már azt is tudják, hogyan fog kialakulni a két párt közös listája. Listavezető valószínűleg *D. R. Ioanitescu lesz*, a második a listán *Stan Ghiatescu*. Ezután a román front és a nemzeti keresztény párt ismert vezetői jönnek a listán: *Bräescu, Eneacu, Mocornita, Cristu, D. Ioanitescu, Nanculescu, Gârlesteanu* tábornok, *Henriette Gavrilescu, Boroianu, Deculescu, Tudor, Georgescu Stefanescu*, stb.

Még eldöntésre szorul, hogy mi legyen az egyesült pártok választási jele. Valósi-

A közeledő nagy ünnepek alkalmából gondolatok a Zsidókórházra!

A Kórház Egyesület tárgysorsjátékán 400 gyönyörű ajándéktárgy közül nyerhet, ha most megvásárolja Kórházorsjegyét

50 leiért

Elárusítás a Kereskedelmi Hitelbank R. T. Cluj, Piața Unirii No. 20.

és az ország minden jelentősebb városában

utja

olgoznak

lát gyár

éljaira. A

lovascsa

elén, olte

pról Can

megyébe

katáborok

gárdisták

meg lelke

o egy na

SPORT

Nemzetközi labdarugó, kézilabda és ökölvívó tornát rendezett a berlini Jüdischen Sport Klub

Futballban a Délnyugati Makkabi válogatott, kézilabdában a VAC, ökölvívásban a berlini Makkabi győzött

Berlin, szeptember 4. (Az Uj Kelet tud.) A legifjabb németországi zsidó sportegyesület, a berlini Jüdischen Sport Klub rendkívül jól sikerült sportünnepélyt rendezett, amelynek keretében résztvett a budapesti VAC kézilabdacsapata, a lengyelországi Makkabi válogatott labdarugócsapata, valamint a varsói Makkabi ökölvívóváros. A versenyek nagy zsidó közönség előtt folytak le. Az egyes mérkőzéseken átlagban négyezer néző volt jelen. A sportünnepélyen természetesen résztvettek a németországi Makkabi tagjai is, futballban a Délnyugati Makkabi kerület válogatottja, a Jüdischen Sport Klub csapata, valamint a Barkochba-Hakoah Berlin labdarugócsapata. Kézilabdában a vendég VAC-on kívül a Jüdischen Sport Klub, a Barkochba-Hakoah Berlin és a Barkochba Frankfurt am Main együttesei vettek részt. Az ökölvívó tornában a legjobb németországi zsidó ökölvívók indultak.

A futballtorna

Barkochba-Hakoah—Jüdischen Sport Klub 2:0 (2:0). Mindkét csapat ideges, kapkodó játékot mutatott. Az első félidőben a Barkochba csapata két gólt ér el, annak dacára, hogy szélel szemben játszik. A másodikikban a JSK felülkerekedik, a fokozódó szélben azonban nem tud az eredményt változtatni.

Délnyugati Makkabi válogatott—Lengyelország válogatott 2:0 (1:0). Már a mérkőzés előtt nyilvánvaló volt, hogy ezen mérkőzés győztese egytolla a torna győztese is lesz. A mérkőzés nivója igen magas fokon mozgott. Ugy a német, mint a lengyel csapat szép, izgalmas akciókkal veszélyeztetett. Technikában a lengyel csapat bizonyul képzetebbnak, a hazai együttes azonban különösen védelmében áttörhetetlennek bizonyult és a meg-megújuló lengyel támadásokat a németországi zsidó védelem — ha nem is könnyen — hárítja. Fordulás előtt a német Makkabi kerület csapata megszerzi a vezetést, majd a második félidő végén újabb elért góllal beállítja a végeredményt.

Lengyel Makkabi válogatott—Barkochba-Hakoah Berlin 2:0 (1:0). A lengyel Makkabi válogatott ezen mérkőzésen bebizonyította kivételes képességeit. Szép, mutatós akciókkal veszélyeztet a lengyel Makkabi csapata, azonban úgy látszik, hogy inkább technikájának demonstrálására, mint az eredményességre tör. Taktikája sikeres, mert tudása teljes bemutatása mellett biztosan szerzi meg a győzelmet két gól révén, amelyek közül az egyik az első félidőben esett.

Délnyugati Makkabi—Jüdischen Sport Klub 1:1. Felemelő atmoszférában játszódik a mérkőzés, amelynek pontjain a két hazai zsidó együttes testvériesen osztozik meg. Az eredmény igazságos.

Délnyugati Makkabi—Barkochba-Hakoah Berlin 1:0 (1:0). A mérkőzés érdekességét az adta, hogy a kerületi válogatottnak ahhoz, hogy a torna győztese legyen, szüksége volt a győzelemre. Ezért már az elején nagy előnnyel felkelt a játékba és be is biztosította a győzelmet, majd inkább védelemre játszott, hogy az eredményt tartsa, ami sikerült is. Ez a taktika azonban sokat vont el a játék szépségéből.

Lengyel Makkabi válogatott—Jüdischen Sport Klub 3:0 (1:0). A lengyel Makkabi csapata kombinatív, rövidpasszos játékkal hamar felőrölte ellenfele ezen játékhöz nem szokott képességeit. Allandóan a lengyelországi zsidó csapat támadott, góljai közül egyet az első félidőben, kettőt a másodikikban ért el.

A torna végleges állása:

1. Délny. német Mak. vál.	3	2	1	0	4:1	5
2. Lengyelországi Makkabi	3	2	0	1	5:2	4
3. Barkochba-Hak. Berlin	3	1	0	2	3:2	2
4. Jüd. Sport Klub Berlin	3	0	1	2	1:6	1

Kézilabdában magas klasszist mutatott a budapesti VAC

A torna első mérkőzését a VAC a frankfurti Barkochbával játszotta, amelyet 6:3 (3:1) arányban győzött le. A budapesti zsidó együttes bebizonyította, hogy ebben a sportágban nagy tudásra tett szert. Jüdischen Sport Klub—Barkochba Frankfurt 4:1. VAC—Barkochba-Hakoah Berlin 5:0. Jüdischen Sport Klub—Barkochba-Hakoah Berlin 5:4. VAC—Jüdischen Sport Klub 6:2. A torna végleges állása:

1. VAC, Budapest.
2. Jüdischen Sport Klub, Berlin.

3. Barkochba-Hakoah, Berlin.
4. Barkochba, Frankfurt am Main.

Ökölvívásban a berlini Makkabi versenyzői tüntették ki magukat

Az ökölvívó torna első mérkőzését Rundstein varsói bajnok vivja a Makkabiada- győztes Noschkes-szel. Győz pontozással Noschkes. Rosenblum Makkabi Varsó—Brantwein Makkabi Berlin mérkőzés igen érdekes küzdelmet eredményez. Brantwein hacsaraidénye miatt vesztett technikájából, a második és harmadik részdőben azonban biztosan szerzi meg pontozással a győzelmet. Nebel Makkabi Varsó—Neumann Makkabi Berlin lépnek a ringbe. Az első részdőben Nebel jól tartja magát, a következőkben azonban Neumann technikája maradék nélkül érvényesül és biztos győztese a mérkőzésnek.

Az igen jól sikerült torna arra készíti a németországi sportköröket, hogy hasonló nemzetközi sportviadalokat minél sürűbben rendezzenek, amelyek igen alkalmasak egyrészt a sportolók ambíciójának fejlesztésére,

a sportkedvelő zsidó közönség érdeklődésének ébrentartására, de főleg a zsidó sportolók közötti testvéri szolidaritás ápolására.

Kedvre halasztották a mára hirdetett görög-római birkózóversenyt. Ma, szombat este a Davila Színházba görög-római birkózóversenyt hirdettek. A versenyt azonban közbejött akadályok miatt, kedden este tartják meg ugyancsak a Davila Színházban.

Végleges, hogy Owens profi. Newyorkból jelentik: Jesse Owens, háromszoros olimpiai bajnok professzionista lett. Tízheti revűben való fellépésre kötött szerződést heti 5000 dollár díjazással.

A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap a következő mérkőzéseket játsszák: Hungária—Kispest, Újpest—Elektromos, Budai—III. kerület, Nemzeti—Bocskai, Budafok—Szeged, Haladás—Ferencváros, Phöbus—Erzsébet-Soroksár. A profiligában szereplő zsidó labdarugócsapat, a budapesti VAC vasárnap játssza első mérkőzését a Nagytétényen.

Sárosi György dr., a világhírű magyar labdarugó ügye alighanem rendezést nyer. Sárosi dr. ugyanis ezévből nem újította meg szerződését a Ferencvárossal s olyan hírek keltek szárnyra személyével kapcsolatban, hogy külföldre távozik. Mint budapesti jelentésből kiderül, Sárosi dr. körül alighanem elcsendesednek a hullámok és ismét elfoglalja helyét a Ferencváros csapatában. Valószínű ez annál is inkább, mivel Sárosi dr. érdekében az OTT, a magyar testnevelés legmagasabb fóruma is akcióba lépett, hogy őt a magyar labdarugás számára megtartsák.

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hetiszemle

Banati levél

Timisoara, szeptember 4. (Az Uj Kelet tud.) Az első szeptemberi napok, kétségtelemül máris fejrissítölög hatottak a gazdasági életre. Ha az áru iránti érdeklődés még nem is érte el a kívánt nivót, — a forgalom és általában az üzleti tempó erősen felfokozódott. Mindennél is fontosabb az a körülmény, hogy a gazdasági élet minden komponensében erősen fellobogott az üzlet, a komolyabb és nagyobb mérvű üzlet iránti kedv. Minden jel mutatja, hogy az idei őszi szezon a legkedvezőbb auspiciumokkal indul.

A bankok is felkészültek az őszi évadra.

Itteni bankkörökben nagy reményeket fűznek az őszi és téli üzletkötések elé. Ennek megfelelően minden számbajövő banati és aradmegeyi pénzüzetet máris likvidálta a korábbi időkbeli eredő üzleteit és így eleget tölve felkészülten várják itt az egész vonalon az új tranzakciókat.

Az új őszi szezon küszöbén egyébként megszólaltattuk az egyik helybeli ismert pénztekintélyt, aki a következőket mondotta:

— Pillanatnyilag inkább az általános hangulatra és természetesen előérzetünkre alapozzuk azt az általános megállapítást, hogy az idei őszi és téli évad jó, nagyon jó lesz.

Magától értetődik, meglepetések ezuttal is lehetnek és éppen ezért időszertűlen volna olyan prognózisa bocsátkozni, mely már most igyekezne megközelíteni a realitásokat.

— A gazdasági életnek azonban olyan szinte csalahatatlanság jellemei vannak, melyekre építeni lehet. Így az a körülmény, hogy majdnem közel egy esztendeig stagnáltak a nagyobbszabású üzletek és a nagyközönség is tartózkodott minden ügylettől, önmagában azt jelenti, hogy a gazdasági élet összes tényezői a szó szoros értelmében ki vannak éhezve és ezuttal valamennyien szeretnének valamit produkálni. Így tehát: mindenki vásárolni és eladni akar.

— A bankok, természetesen, már jóelőre számoltak ezzel a lehetőséggel és így a komoly üzletek finanszírozására mindig meglesz a megfelelő és szükséges töke. Nem, attól igazán nem kell félni, hogy akár átmeneti, akár tartós pénzühiány miatt az annyira várt ügyletek lemaradnak majd. Ez az állítás akármilyen merészen is hangzik, mégis magát a valódi helyzetet jellemzi.

Hossz-előjelek a nemzetközi és a helyi gabonapiacra.

A nemzetközi piacon ezidő szerint nem könyvelhetünk el nagyobbszabású gabona vásárlásokat. A piac csöndes, jöllehet, újabban az a vélemény alakult ki, hogy az árak, — különösen a buzaárak — szilárdulni fog-

nak. Ezt a felfogást számos komoly és reális momentum támasztja alá. Így befejezett tényként regisztrálják, hogy a tengerentúli országok közül az Egyesült Államok az idén kimaradnak a nagy buza-eladási versenyből. Itt ugyanis a termés nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket egyrészt, másrészt pedig jóval kevesebb területet is vetettek be az idén buzával, mint az elmúlt esztendőben. Így tehát a tengerentúli főleg A.gentina domináló szerephez jut. Ezideig azonban Argentina sem igen érezte konkurenciáját.

Európai viszonylatokban, ugylátszik, az idén — minden korábbi megállapítás ellenére — Oroszország mégsem fogja betölteni azt a fontos szerepet a nemzetközi piacon, mint azt egyes körökben hitték. Mondják is: amennyiben Oroszországban olyan termés lett volna, mint amilyenről a korábbi hírek megemlékeztek, kétségtelemül, már a legfontosabb internacionális piacokat is elfoglalta volna magának az orosz buza. Így tehát az európai piacokat majdnem kizárólag a dunamenti lálamok fogják uralni. Ez pedig azt jelenti, hogy többek között a román buza is mindvégig komoly és elfogadható árnivót fog magának biztosíthatni a külföldi piacokon.

A belföldi piacon különben is az elmúlt napokban már érezhetően felénkült az adás-vétel. Jöllehet, hogy ez a felénkülés még mindig nem volt olyan mértéti, hogy az árak tekintetében nagyobb változást felidézett volna. Az exportörök és általában a vevők bizalmatlanok és lehetőleg tartózkodnak még mindig komoly üzletkötéstől. Vagyis: a terménykereskedelem ezidő szerint inkább a pillanatnyi üzletek lebonyolítására szorítkozik és kerüli a határidő ügyleteket.

Belföldi viszonylatokban kedvező tényként regisztrálják, hogy végre már szűnőben van az a nagymérvű vagonhiány, mely szinte heteken keresztül valóságos megbénította a gabona-tranzakciók lebonyolítását. A vagonhiány, természetesen számos üzleti lehetőséget semmisített meg és azoknak a terményeseknek, akik az árunak meghatározott időre való szállítást vállalták, sok kellemetlenséget és még nagyobb veszteséget okoztak. A most rendelkezésre álló megfelelő mennyiségű vagonnal meginduló élénkbb forgalom új lendületet fog belevinni a buza-üzletbe és ez, természetesen, az árak emelkedését is maga után fogja vonni.

Gabonapiac

Örvendetes tényként állapíthatjuk meg, hogy az utóbbi napokban a nagymérvű kínálatot hovatovább már kezdi szűnőben

a kereslet is megközelíteni. A malmok kapcsolódottak ugyanis bele, most intenzívebben a buzavásárlásba. Egyelőre azonban az árak tekintetében nagyobb eltöledést, — hát: szilárdulást mégsem jegyezhetünk fel. Az árak egyébként a következők: 78 kilós buza 385, 79—80 kilós pedig 390, továbbá tengeri 310, zab 270, takarmányárpa 270, tavaszi árpa 310, lucerna 2500 és a lőhész 2900 lejbe kerül mázsánként.

Lisztpiac: A banati lisztpiacon még mindig nem regisztrálhatunk nagyobb élénkítésges. Egyelőre a malmok, főleg a korábbiak köztölt üzletek likvidálására szorítkoznak. Az árak viszont a következők: nullás lisz 800, malmi 780, azaz nagymalmi 800, továbbá 4-es 700—720, 5-ös 660—670, 6-os 600—620, valamint korpa 285—290 lej mázsánként zsákkal együtt.

Élénkítés a textilpiacon

A textilpiacon a már hetek óta tartó élénkítés a zutóbbi időben még inkább fokozódott. A gyárak esetében az a helyzet, hogy nem tudnak annyi árut termelni, melyek nem tudnának könnyedén tudadni. Itt tehát örvendetes tényként szögezhetjük le: hogy az árukiánlatot messzi túlhaladja az árukereslet.

A textilgyáreskedők is élénk forgalomról adnak hírt. A detallisták ugyanis hosszabb ideig tartó passzív rezisztencia után belekapcsolódtak a vásárlásokba és most igyekeznek az őszi és téli szükségletet fedezni. Az élénk üzletmenet ellenére a gyárak és a textiltengrosszista nem igen lát nagyobb pénzbevételeket. Ennek aztán az az egyszerű magyarázata, hogy a gyárak és a nagykereskedők csak augusztus végén vette át az árukat, viszont a detaillista éppen most szerzi be szükségletét. Így tehát minimálisan 30—60 napra van szükség, míg a mostani kötések pénzügyi szempontból likvidálás alá kerülnek.

A pamutfonal piacról azt a hírt kapjuk, hogy az árukereslet majdnem teljesen elfogytak. Azonban ennek ellenére áremelkedés nem állott be, ami különben sem látszik valószínűnek. Jelenleg sem a cseh korona és sem az osztrák shilling nem drágult meg, viszont Románia szempontjából Ausztria és Csehszlovákia a két mérvadó tényező. Ez a két ország különben is minden rendelkezés kielégíthet, mint ahogy ki is elégít.

A fapiac biztató hírei

A fapiacon hetekig tartó pesszimista hangulat felengedett. A legtöbb faanyagban élénk kereslet indult meg, ha ezuttal minygyárt belföldi számlára is. A külfölddel ugyanis — az erősvultató országokat kivéve — állandó komplikációk és bajok vannak még mindig. Idetartozik elsősorban Magyarország és Németország is, ahonnan nap-nap után futnak ugyan be megkeresések, de a fennálló devizanehezések miatt a legtöbb üzlet kátyuba esik. Külföldi viszonylatokban ezidő szerint Angliával, Egyesült Királysággal és részben Franciaországgal is bonyolítottak le kisebb-nagyobb üzletek. A külföldi piacon az az egy momentum igen biztató, hogy újabban a román fa iránt állandó érdeklődés nyilvánul meg. Csupán az a baj, hogy már a fentvázolt körülmények miatt ezt a külföldi érdeklődést nem igen lehet a kívánt mértékben hasznosítani.

Az első szeptemberi napok beköszöntésével a belföldi tűzfakereskedelem nagyobb rendelkezéseket eszközölt a hazai füzemeknél. Ez érezhetően felénkítette a belföldi üzleteket az egész vonalon. Az árak a kereslet folytán, ha nem is emelkedtek, de elég elfogadható nivót, stabilizálódtak. Itteni banati és aradmegeyi relációkban a következő árakat jegyzik fel: Száraz búkkhasáb 3945, ugyanez az áru fajta az idej vágásból 3825, száraz cserhasáb 4325, friss búkkdorog 3425, ugyanebből vékonyabb dorog 3225, valamint száraz első kvalitású gyertyánhasáb 4425 lej.

Örvendetes tényként regisztrálják a fapiacon, hogy az eddigi nyomasztómérvű vagonhiány szűnőben van s most már biztonságban vállalhatnak az eladók és a követtítők is határidőre szóló megrendeléseket. A komolyabb és nagyobbarányú üzlet éppen a rendelkezésre álló elegendő mennyiségű vagon folytán csak ezuttan fog megindulni. Erre pedig mindenütt számítanak.

Harc az 5 százalékos városi adó körül. Az Uj Keletben is köztöltük már, hogy a timisoarai nyugdíjas egyesület fellebbezése folytán az itteni bíróság megsemmisítette a városnak azon jogát, mely a nyers házber utáni kivetett újabb 5 százalékos városi adóvetven ki. A bíróság döntésével kapcsolatosan a város vezetősége imét foglalkozott az új adó kérdéssel és ennek következtében úgy határozott, hogy a timisoarai bíróság ítélet ellen felfolyamodik a legfelsőbb közigazgatási bírósághoz Bucurestibe. A város azzal érvel, hogy az említett új adó címén 7.5 millió lejt állított be költségvetésébe erre a kiadási tételre most már semmily más fedezete nincs.

Daladier válasza a német katonai szolgálati idő felemelésére

Motorizálják a francia hadsereget és felemelik az ágyúk és tankok számát

Párizs, szeptember 4. (Rador.) A Havas jelentése szerint Daladier francia hadügyminiszter terveit, amelyeket Hitler kancellárnak a két éves katonai szolgálat bevezetésére vonatkozó intézkedése után hozott, titokban tartják. Mégis tudni vélik, hogy Daladier nem fogja pillanatnyilag felemelni a katonai szolgálati időt.

A francia kormány azonban szaporítani fogja modern hadianyagkészletét, tankjait és ágyúinak számát, motorizálni fogja

hadseregét, növelni légi haderejét és fejleszteni zsoldos seregét. Főleg ez utóbbi pontot illetően fognak jelentékeny lépést tenni. A zsoldos sereg létszámát, amely ma 106 ezer, 180-tól 200 ezerig fogják felemelni.

A zsoldos katonákat, amelyek most a nemzeti hadsereg különböző alakulatai között vannak elosztva, külön különítményekbe fogják sorozni, amelyeket a legmodernebb hadianyaggal látnak majd el.

Bombamerénylet készült Roosevelten ellen

Newyork, szeptember 4. (Rador.) A rendőrség letartóztatott egy Kuehnel Joe nevű 67 éves egyént, akit azzal vádolnak, hogy bombákat gyártott. A Newyork Daily News szerint Kuehnel azzal is gyanúsították, hogy merényletet készített elő Roosevelten ellen. A nyomozás folyik.

Ujabb jelentés szerint Josef Kuehnel anarchista, bombát akart dobni Roosevelten elnökre, amikor éppen kezét fogott vele. A bombát ruhája alá rejtette, szándéka keresztülvitelében azonban megakadályozták.

Sorozatos határsértéseket követnek el az orosz-mandzsu határon a japánok

Állandó gépfegyverharc a határszélen

Moszkva, szeptember 4. (Rador.) A Tass ügynökség újabb határsértésekről számol be, amiket japán és mandzsu katonák követtek el. Így egy kis bárkát, amelyben néhány orosz polgár ült, gépfegyver tüzzel támadták meg.

Augusztus 23-án Pavlovotól délkeletre

japán repülő repültek át orosz terület felett. Augusztus 29-én japán katonák tüzeltek Tulovciha falura. Szeptember 1-én az Usuri folyón lévő orosz fennhatóság alatt levő szigetre lőttek a japán partról. Ugyane napon egy mandzsu repülőgéppel szállt el Blagoveszczenszk városa felett.

Lloyd George kihallgatáson volt Hitlernél

Ribbentroppal tárgyalt ma a volt miniszterelnök

BERLIN, szeptember 4. Lloyd George volt angol külügyminiszter tegnap lányával és fiával Münchenbe érkezett, ahonnan ma Berchtesgadenbe, Hitler nyaralóhelyére utazott. A volt miniszterelnök egy hélig marad Berchtesgadenben.

Ujabb jelentés szerint Lloyd George Berchtesgadenben ma hosszabb beszélgetést folytatott Ribbentroppal. A volt angol miniszterelnök Hitler meghívását várja, hogy felkeresse a kancellárt.

BERLIN, szeptember 4. (Rador.) Lloyd George fia társaságában délután 5 órakor kihallgatáson jelent meg Hitlernél. A megbeszélésen jelen volt Ribbentropp is.

Anton Rosenzweig

CLUJ, Piata Mihai Viteazul 57-58. Alapítva 1890.

Héber könyv, gyapju- és selyem taleszek,

valamint mindenféle rituális cikkek nagykereskedése.

„Ené Aser“, zsidó szertartási rituális szabályok kézikönyve 10 lej. kapható

אשר ראזענצווייג ספרים גראסהאנדלונג אונד תליתים פארברייטערלאגע

Haupt-Niederlage für Transilvanien der firma JOSEF SCHLESINGER Wien-Budapest.

Barmicwah felszerelés: fiúnak való teljes talisz, tefilin és imakönyv összesen Lei 750.—

Ki nem szeretné, hogy mindig egészséges legyen?

Ha gyomorban szenved, görcsök kínozzák, álmatlan éjszakái vannak, éretlenség, munkaképtelen, ezen tünetek ellen közismert a világhírű amerikai

GASTRO D.

gyógyszer. „Gastro D.“ kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Ideiglenes szabadságra helyezték és Baile Herculaneban internálták Zeletzkyt

Az igazságügyminisztérium érdekes határozata

Bucuresti, szeptember 4. (Az Uj Kelet tud.) A régen huzódó Zeletzky-ügyben ma váratlan fordulat következett be. Évek óta igyekeznek megoldást találni a kezdettől problematikus jogosságának minősített fogvatartás enyhítésére, de eddig még nem találtak olyan formulát, mely a börtönbüntetésről megszabadította volna a Skoda-cég egykori romániai vezérképviselőjét. Néhány hónappal ezelőtt feltűnést keltett, hogy a közkegyelmi és büntetés-elengedési rendelet nem vonatkozott Zeletzkyre.

Most meglepetésszerűen hat az a hír, hogy az igazságügyminiszter elfogadta Zeletzky ideiglenes szabadságára vonatkozó kérését. A Curentul hire szerint a leg-

főbb büntetőügyi bizottság, az igazságügyminisztérium véleménye alapján úgy döntött, hogy Zeletzky ideiglenes szabadságát — rendőri felügyelet mellett — Baile Herculane fűrdőben töltsse.

Orvos! Mérnök! Gyári!

Minden német (25% robusztus!), francia, stb. félyéret és könnyű megismerés és előfizetés Lapogató Cluj. A lapokat lakosságunk kapja a lakóhelyén. Kérjen ingyen jegyüket Lapogató Cluj, jelszó, mely azonos érdekl.

Török-román szerződéssel szabályozták a romániai törökök kivándorlását

35 ezer családfőt telepítenek át öt év alatt Törökországba

Bucuresti, szeptember 4. Ma reggel aláírták azt a román-török egyezményt, mely a kadilaterben élő muzulmán vallású román alattvalóknak Törökországba való emigrálására vonatkozik. Mivel a kivándorlás aggasztó méreteket öltött, a román kormány közbenjárt Ankarában a kérdés rendezése végett.

A tárgyalások végén, ma Cancicov miniszter és a bucuresti török követ írták alá a megegyezést, amelynek értelmében az emigrálást fokozatosan, zónánként 5 év alatt bonyolítják le, úgyhogy a bekövetke-

zendő ürt román telepeseikkel lehet majd pótolni. Az eladásra ajánlt területeket a török kormányon keresztül lehet megvenni. Ez a terület mintegy százezer hektárnyi. Hektáronként az ára hatezer lej. Összesen cca 35 ezer családfő fog kivándorolni.

— Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyagbetegségek szvesen isznak reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert annak hatása gyors és biztos, enyhe és kellemes. Az orvosok ajánlják.

Németország megnemtámadási javaslatot tett Litvániának

Horthy látogatása — a Dally Mail szerint — maga után vonja Magyarország csatlakozását Németországhoz. A német fegyverkezés orosz-német háborúhoz fog vezetni

Párizs, szeptember 4. A Havas szenzációs értesülése szerint Németország megnemtámadási javaslatot tett Litvániának. A javaslatot tanulmányozás alá vették a litván, eszt és lett külügyminiszterek, aminek következtében újabb tárgyalásokra van kilátás a birodalom és a balti államok között.

London, szeptember 4. A Daily Mail „Ujabb európai átcsoportosulás“ címmel cikkezik Ward Price tollából, aki azt állítja, hogy Németország fegyverkezése az ő véleménye szerint a fasizmus és kommunizmus közti konfliktusra fog vezetni. Horthy látogatása Hitlernél teljesen váratlan volt és annak azt a magyarázatát adják, hogy Magyarország minden bizonnyal csatlakozni fog Németországhoz, aminek célja visszaszerezni egykori lakosságát és a trianoni béke folytán elvesztett területeit. Azok

a hatalmak, amelyek ezt a szerződést aláírták vele, nem hajlandók azt módosítani, viszont a győzedelmes Németország ezt meg fogja tenni.

Regele Ferdinand 10.

Emil Fodor & Co.

Romagna nyulszőr, velour és antilop KALAPOK nagy választékban.

Regele Ferdinand 10.

Nagy ünnepekre tisztítsuk ruháinkat az „UNIO“-nál Speciális talesz-tisztítás cégtulajd.: Gottlieb és Mandula

Hangos beszéddel, bő ruhával, cigarettával, taxival és lifttel gyógyít „a felnőttek nevelője“

Budapest, szeptember 4. Szokatlan foglalkozású idegen tartózkodik néhány nap óta Budapesten. Barcelonából jött, fiatal ember, szép sárga selyeminget visel, csokornyakkendőjének alapszíne valamivel sötétebb árnyalatú, de kis piros pettyek élénkítik.

Karcsu, feltűnően kiegyensúlyozott mozgása világhí, Heinz Lesser, szinte tenisziőt kívánkozik a kezébe. Pedig...

Pedig nagyon komoly, nagyon súlyos pályán működik.

„Léleknevelő vagyok“

— Léleknevelő vagyok — mondja. — Barcelonában, a Bona Nova negyedben van egy kis intézetem... Gyermekeket és felnőtteket nevellek...

— Mire?

— Egészséges életre. Bevallom, mindez ropant egyszerűen és talán kissé nevetségesen is hangzik. Nagyon nehéz egy szóval magyarázni, hogy milyen fajta pedagógia az, amellyel a meghasonlottakat, nyugtalanokat, türelmetleneket és gyávákat gyógyítom. Ne higgye, hogy az intézetem amolyan épület, rengeteg ágygal, műtővel és anyagraktárral. Nem. Egyszerű polgári lakás. Nincsenek bennlakók, de eljön majd az idő, amikor csakugyan felépítem a szanatóriumomat. Ez lesz a világ legelső nevelőintézete felnőttek számára.

Betegnek csak azt tekintik, akinek legalább a feje fáj

— Tulajdonképpen mi a módszere?

Lesser kezével olyan mozdulatot tesz, mint-ha kettőszótana valamit:

Munkámnak két része van: diagnózis és terápia. Először is meg kell állapítanom, hogy mi a baja a betegnek, aki felkeres. Hangsúlyozom, csupa ugynevezett „egészséges“ ember jön hozzám.

— ?

Ma ugyanis még ott tartunk, hogy betegnek csak azt tekintik, akinek legalább a feje fáj. A lelkibaj mibenlétét elsősorban a grafológia és a frenológia segítségével igyekezem megállapítani. Azután járatom a beteget...

— Járattja?

Mi a különbség járás és járás között?

— Igen. Azt mondom neki, hozzon el nekem valamit a szoba tulsó sarkából és közben figyelem a járását. Azután megmondom neki, hogy mit tettem és megkérem, menjen megégyeszer végig a szobán. Elkkor már tudatosan irányítja a mozgását és én a kétféle járás különbözeteiből számítom ki, hogy a

paciensem kicsoda és kicsoda szeretne lenni. Ez persze csak példa. Megfigyeltem, hogyan szorít kezét a beteg, hogyan ül le, hogyan gyújt rá, hogyan eszik, hogyan mosolyog, hogyan veszi fel a kabátját és beszélgetem.

Akinek „nem sikerül semmi“

— És hogyan gyógyít?

— Nevetéssel. Például Barcelonában feljött hozzám egy ember és elpanaszolta, hogy neki „nem sikerül semmi“. Hivatalnok volt és csakhamar megállapítottam, hogy súlyos alacsonyrendűségi komplexuma van. Ennek családi okai voltak. A következőket tanácsoltam neki:

1. Beszéljen állandóan egy fokkal hangosabban.

2. Ne járjon többé tulszük ruhában.

3. Gyujtson cigarettára főnöke szobájában.

4. Ha ügyfélhez megy, vegyen taxit. Nem baj, ha csak két uccával a tárgyalás színhelye előtt száll kocsiba, fő, hogy ne gyalog érkezzék.

5. Járjon liften, még akkor is, ha jól bírja az emeletmásztást.

6. Ha hordjon többé szűk gallért és ne járjon többé félretaposott sarkú cipőben.

Nagyon fontos ugyanis a járás és nem üres szóképek, amit „fellépés“ alatt értenek az emberek. A jó fellépéshez elsősorban csakugyan megfelelő járás kell, ezt pedig elhanyagolt cipőben lehetetlenség elérni. Természetesen, mindez még nem elég a lelkibaj orvoslására, de a jó nevelő először a betegség külső okait igyekszik megszüntetni. Ha ez megtörtént, hozzáfoghatunk a belső gátlások gyógyításához, de a legtöbb esetben már a külső szimpptomák megszüntetése is szép eredménnyel jár.

A próbababás módszer

— A legtöbb betegem, persze, szexuális gátlásai miatt keres fel. „Nincsen sikerem a nőknél“ panaszkodnak. — „Nem tetszem a férfiaknak“ — sirják a nők. Ilyen esetekben a legelőszzerűbb az úgynevezett „próbababás módszerem“ alkalmazása. Persze, vannak bonyolultabb esetek is, amikor nem egyszerű gyávagságról, vagy szégyenlősségről van szó. Ezeknek a gyógyításához már hosszabb idő kell. Meg kell gyógyítani a beteget arról, hogy teljes értékű szexuális partner is lehet, ha megfelelő párt választ magának.

Volt olyan betegem is, aki egyszerűen azt kívánta tőlem, hogy gyógyítsam ki a lustaságából. Nem, ez cseppet sem komikus kívánság. Kezdjük azon, hogy az úgynevezett lustaságnak fiziológiai okai is lehetnek, mint például a vérszegénység. Ilyenkor haladéktalanul orvoshoz küldöm a beteget és lelki gyógyítását csak akkor kezdem meg, ha már megfelelő orvosi kezelésben részesült. A „lelki lustaságnak“ azonban legtöbbször a rendszeretlen életbeosztás az oka. A betegnek magyarázom, hogyan ossza be az idejét, programot adok neki, módszerre tanítom — vagyis megkedveltem vele a munkát.

Az egyszerűség nem olyan egyszerű dolog!

— Nem vagyok csodarabbi és nem vagyok jóvendőmondó — igazítja meg nyakkendőjét Lesser. — Csak egy végtelenül egyszerű ember vagyok, aki rájött arra, hogy mindennek a titka az — egyszerűség. Erre az egyszerűsége tanítom az embereket, az életet magyarázom és kis receptjeimmel eddig majdnem mindenkit meggyógyítottam. Persze, ez az egyszerűség sem olyan egyszerű dolog, főképp Budapesten. Itt csak üdülök, mert sze-

MEGNYILT! MEGNYILT!

BERKOVITSNÉ

(Oradeáról)

orth. kóser étterme

BUCUREȘTI,

Str. Lipscani 7. Galeries Lafayette mögött

retem a város kedves komplikált embereit... Néha tévedésből meggyógyítok valakit...

— Tévedésből?

— Igen: öntudatlanul. Magam sem veszem észre és csak akkor jövök rá, hogy gyógyítottam, amikor elkezdnek pirulni körülöttem az emberek...

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

34 éves kereskedelmi utazó, érettségizett fiatalember 10.000 lej havi jövedelemmel megfelelő élettársat keres. Bővebbet „Mirea“ házasságközvetítő Iroda Cluj, Calea Regele Ferdinand 116.

Urak és hölgyek figyelmébe! Szörmebundák javítását, átalakítását, kabátok szörmezését és bérelését jótányosan elvállalja Veress szücs Cluj, N. Iorga 2. Post: Szántó.

Főzni tudó mindenest orthodox kóser háztartás önálló vezetéséhez keresünk azonnalra. „Gizelia“ malom Pecica, Arad mellett.

Kiadó novemberre első emeleten napos oldalon három vagy négyszobás komfortos lakás. Mihai Viteazul 39. Háztulajdonosnál.

Alkalmazunk hölgyeket fix, egyelőre 100 lej napi díjjal, akik nagy ismerettségrel rendelkeznek és megvan a kellő akarattuk és bátorságuk, hogy üzletszerűen foglalkozzanak. Címek leadandók a kiadóhivatalhoz.

Teljes ellátásra elvállal gimnázista leányt vagy fiút zongora- és fürdőszobahasználattal. Cím: Str. Barițiu 10. Heilper.

Kereskedelmi akadémiát végzett, perfekt román, magyar és francia, hivatalnoknői állást keres. Megkereséseket „Megbízható“ jellegére a kiadóba.

Kiadó komfortos 2 szoba konyha emeleten. Calea Moșilor 33. Mentőállomás mellett.

Tökeérős társat keresek jól bevezetett gyári üzemhez (törv. véd. márká). Ajánlatokat „Elsőrendű cég“ jellegére Rudolf Mosse, Oradea.

Modern garçon lakás új házban kiadó. Str. Stroescu 20.

Különbejárati butorozott szobához lakótársat keresek, esetleg teljes ellátással. Meister, Baron L. Pop 10.

Mérlegképes könyvelőt, ki perfekt román, felveszünk. Ajánlatok Molnár Testvérek R-T. Tg-Mures küldendők.

Középszkolai tanuló teljes ellátást kaphat ort. uricsalánál. Cal. Regele Ferdinand 107. Fűszerüzlet.

Wald Renée zeneakadémiát végzett diplomás zongoratanárnő tanítását kitűnő módszerrel újból megkezdte. Elkészít konzervatóriumi vizsgára és zeneakadémiai felvételt. Jelentkezhetni str. O. Goga 7.

Egyéves kereskedelmi tanfolyam felvilágosítás és beiratkozás Calea Reg. Carol II. 26.

Jobb orth. család elfogad fiatalembert, esetleg középszkolai tanuló teljes ellátással. Reg. Ferdinand 53 I. e. ajtó 6.

Okleveles hegéditanárnő órákat ad. Molnár, Str. Bucovina 16.

Ne felejtse el! Szeptember 20-án lesz a Magánalkalmazottak sorsjátékának húzása. A főbb nyeremények: 1 díofa hálszoba, 1 modern rádió, 1 patefon. Egy sorsjegy bélyeggel 26 lej. Vidéki rendeléseknél kérünk 7 lej portóköltiséget. Agentura „Agimex“ Cluj, Piata Unirii 3.

Két középszkolás vagy diákleányt vagy fiút teljes ellátásra elvállalok jó levegőjű fürdőszobás lakásban. Weiss Siegfriedné, Str. Dragalina 19. sz.

Fogorvosi rendelő, jól bevezetve, Ardeal nagy városában bérbeadó, esetleg társasviszonyba. Csakis komoly fogorvosok ajánlatát veszem figyelembe. „Praxis“ jellegére a kiadóhivatal továbbít.

Garanciával rendelkező tisztviselőnt azonnali belépésre keresünk. Irásbeli ajánlatot a kiadóba „Pontos“ jellegére.

MINDENKINEK!!!

Szörmeszükségletét, valamint bunda átalakítását, javítását olcsó nyári áron Mandelbaum szilcsnél szerezze be. Reg. Ferdinand 20. Legújabb modellek megérkeztek.

Gyógyszertári berendezés olcsón eladó. Cím a kiadóban.

ÜZLETBERENDEZÉS kitűnő állapotban olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Egy-két iskolás urileány Oradea kóser ellátást, gondos felügyeletet kaphat jó családnál. Str. Cuza Voda 10.

Férjhez adnám 22 éves, magas, barna, jóképű huzomat százezer lej hozománnyal 30 év körüli, intelligens, lehetőleg városi, biztos egzisztenciájú fiúhoz. Leveleket „Komoly házasság“ jellegére a kiadóba kérek.

Hídmérleget keresünk megvételre 50—70 métermáza hordképességűt. Eladunk egy 30 métermáza hordképességű hídmérleget és 2 darab 15 métermáza hordképességű és egy drb. 250 kg hordképességű hídmérleget, valamennyi kifogástalan állapotban. Cím: „UNIO“ Szállítási Vállalat, Piata Unirii.

Két fiatalember kóser koszt és teljes ellátást kaphat különbejárati szobában, fürdőszoba használattal. Ugyanott három gimnázista teljes ellátással felvétetik, Fränkelné, Str. Barițiu 16.

Magántanulók figyelmébe! Alsó középszkolás magántanulók részére a szombat szigorú megtartásával kurzust rendezek. Olcsó tandíj, biztos eredmény. Címeket kérem leadni a kiadóba.

Wald Bella diplomás francia nyelvtanárnő, kitűnő pedagógus, tanít kezdőket és haladókat, egyenként és csoportokban. Kurzus díja személyenként havi 100 lej. Str. Octavian Goga 7. (Liceul Regina Maria mellett.)

Orthodox zsidó családnál 2—3 diákleány vagy fiú teljes ellátást kaphat. Cím: Izsák, Str. Iasiilor 9.

KÉT-HÁROM URLÁNY teljes ellátást kaphat fürdőszobahasználattal. „Azonnal is“ jellegére a kiadóba.

2 gimnázista fiú lakást kaphat, esetleg teljes ellátással, fürdőszobahasználattal jobb zsidó családnál. Értekezni: Calea Traian 23, ajtó 4.

ADLER ort. kóser vegetárius étterme a legjobb és legolcsóbb. Str. Regele Ferdinand 22, I. emelet.

Konyhabutorok a legdivatosabb színekben és a legmodernebb kivitelben olcsón kaphatók a Str. Barițiu 10. szám alatti asztalosműhelyben.

A legízletesebb vegetárius ételek a Schwartz Ignác vezetése alatt álló „Flóra“ vegetárius étteremben kaphatók. Rendkívül olcsó abonoma árak: 3 fogásos ebéd 20 lej, vacsora 12 lej. Str. Gherescu 7. (Kereskedelmi Akadémia során.)

Közöltesse

ujévi üdvözlétét

az UJ KELET

ROSHASANAI

számában,

amely rendkívül gazdag tartalommal, szeptember 17-én jelenik meg. Ily módon jókívánságai eljutnak minden rokonához, ismerősehez és üzletfeléhez és egyúttal támogatja a Keren Kajemetet is, a palesztinai földvásárlás alapját. A közlési díj kevesebb, mint amennyibe a névjegyekés borítékok, valamint a szétküldés postaköltsége kerülne.

Egyszerű üdvözlét, folytatólágon közölve	30.— lej
Egyszerű üdvözlét, külön sorban	50.— lej
Egyszerű üdvözlét, külön szöveggel	100.— lej
Nagyalakú keretes üdvözlét üzletek, vállalatok, egyesületek részére	250.— lej

Küldje be üdvözléte szövegét és a megfelelő összeget (postabélyegben is) vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz, vagy vidéki fiókiadóhivatalaink és megbízottaink bármelyikéhez.

HIRK

Saját szekere gázolta el a részeg földművest. Tegnap délután a Vulcan utcában az a súlyos szerencsétlenség történt, amelynek áldozata Ferenc József 50 éves Ileana közönségbeli gazdálkodó. Ferenc tegnapelőtt indult el falujából egy szekér fával. Clujra érkezve azonban több kocsmába is ellátogatott úgy, hogy amikor tegnap délután felült a szekere, már kaptos volt. Ilyen állapotban leest a mozgó szekérről, amelynek hátsó két kereke átgázolt rajta. A mentők súlyos állapotban szállították be a klinikára, ahol megállapították, hogy a szerencsétlenül járt Ferencnek több bordája eltört és súlyos belső sérülést is szenvedett.

Az abessziniai falassák és az olaszok. Rómából jelentik: Az olasz kormány hivatalos közleményt adott a sajtónak az abessziniai Tana tó környékén élő falassákról. A zsidóhittű törzs a hódítások során olasz impérium alá került. Törzsfőnöke a falassáknak hüségnyilatkozatot tett az új olasz kormányának és Pirzio Birolo kormányzóinak írásos hüségnyilatkozatot tett. A kormányzó a maga részéről kijelentette, hogy az olasz kormány a falassáknak nemcsak olyan kulturális szabadságot ad, mint a többi vallási közösségeknek, hanem a legnagyobb érdeklődéssel kíséri a békés és szorgalmas törzs fejlődését. Res Tella, a falassa törzsfőnök hosszabb tárgyalásokat folytatott az olasz kormányzóval.

Szabaddóművészek konventje a fagyűlölet ellen. Prágából jelentik: A Nemzetközi Szabaddóművészek Szövetsége (Association maconique internationale) a napokban tartotta Prágában évi konventjét. A gyűlésen Európa 17 államának szabaddóműves páholyai képviseltették magukat. Ezenfelül tengerentúli országok páholyai is küldtek delegátusokat. A konvent beható tárgyalás után a világ szabaddóművészeihez proklamációt bocsátott ki, amelyben többek között a következőket mondja: „A Nemzetközi Szabaddóműves Szövetség aggodalommal látja, hogy az egész világon mennyire terjed a szociális, politikai, vallási és faji egyenlenség és hogy azok, akik emiatt kénytelenek voltak elhagyni hazájukat, milyen fájdalmas életkörülményeknek vannak kitéve. A szövetség tehát ama kívánságát fejezi ki, hogy a Népszövetség és az államok kormányai tekintsek a menekülőket úgy, humánus kötelességüknek és a menekültek számára tegyék a mai krízis viszonyok mellett is lehetővé, hogy munkalehetőségekhez jussanak.

Gyomorhajos embereinek nagy megkönnyebbülést okoz, ha félórával étkészés előtt három-négy evőkanálnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet vesznek be. Az orvosok ajánlják.

A Cote d'Azur: a nemfizető szállóvendégek paradicsoma. Nizzából jelentik: Nemrégiben két nagyon elegánsan öltözött fiatal hölgy érkezett meg a tengerpartra s az egyik legjobb szállodában vettek ki lakást. Hetekig éltek itt s végül egyik nap, kofferjék hátrahagyásával és a számla kifizetése nélkül távoztak. Az étkezés ruhákkal, cipőkkel és fehérneművel telt kofferjék a szállós természetesen lefoglaltatta. Eddig a dologban nincs semmi különös, százával akadnak ilyen vendégek minden évben a Cote d'Azuron. A dologból akkor lett újgicik, amikor egy újságíró megintervjuolta az idei szezonról a hotel tulajdosát. A szállodás a nyilatkozat végén levezette az újságíró a szálloda pincéjébe, ahol a padlótól a mennyezetig ezer és ezer koffer halmozódik fel. Ezt mind olyan vendégek hagyták hátra, akik nem fizették ki a számlájukat. — De hát miért nem adta el ezt a sok értékes holmit, hiszen valami így mégis csak megtérülne a kárból? — kérdezte az álmélkodó újságíró. — Azért, felelte a szállodás, mert van egy törvény Franciaországban, amely szerint a szállodás köteles megőrizni a vendégek holmiját, hogy kiválthassák, ha kedvük tartja — és pedig harminc évig.

Aggastyánok számára külön iskolát létesítettek Oklahoma Cityben. Az iskolába csak hetvenéves felüli férfiak és asszonyok iratkozhatnak be. Az iskolának kilencszáz növendéke van, akik közül a legöregebb asszony százötvenéves, a férfitanítványok doyanje pedig százegy éves. Negyven tanuló életkora meghaladja a kilencven évet, háromszáz növendék pedig több mint nyolcvan éves. Az iskolának az a célja, hogy szórakoztatva oktassa az aggastyánokat, kik együtt dolgoznak, olvasnak, játszanak, különböző játékokkal szórakoznak, színházba járnak és megszűnik az az érzésük, hogy fölöslegessé váltak az életben. Az iskola egyik kilencvenéves növendéke hetvenöt éves fiával egy időben iratkozott be az intézetbe és kijelentette, hogy úgy érzi, csak most kezd tulajdonképpen az életét.

Alarcos rablók garázdálkodása egy cluji szobafestő lakásán

Leütötték és aztán kirabolták Kovács szobafestőt

Cluj, szeptember 4. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap éjjel vakmerő rablótámadás történt Clujon az Artelor ucca 22. számú házában. A ház lakója Kovács Lőrinc szobafestő éjjel felé hallotta, hogy valaki a bezárt kapuján keresztül be akar jutni az udvarba. Közvetlen utána a házórzó kutya hangos ugatással jelezte, hogy idegenek léptek be a kapun. Kovács felkelt az ágyból és kiment az udvarra, hogy megnéze, kik az éjszakai vendégek. Amint lakása ajtaján kilépett, csak annyit látott a sötétben, hogy több férfi ráveti magát. A következő pillanatban az egyik támadó kezében megvillant egy vasdarab, amivel hatalmas ütőt Kovács fejére. Mikor a

szobafestő néhány óra múlva magához tért látta, hogy támadói felfeszítették a szekrényét, elvitték óráját, 500 lejét és egy borkabátot.

Még hajnalban elrohant a lakásához legközelebb eső második kerületi rendőrkapitányságra, ahol jelentést tett az esetről. Több detektiv és rendőr szállott ki a helyszínre, ahol helyszíni vizsgálatot tartottak, majd a házhoz közel eső kukoricást kutatták át, de a rablóknak nyoma veszett. Kovács kihallgatásakor azt mondotta, hogy támadói alarcot viseltek és az egyik kezében revolver volt. A rendőrség több irányban nyomoz az alarcos rablók után.

Emberek helyett majmok. Az egyik dél-afrikai gyümölcsgazdász tulajdonosa, aki évek óta privát szórakozásból majomidomítással foglalkozik, öt páviánt, amelyeket kicsi koruk óta ő nevelt, betanított alma- és narancsszedésre. A majmok nemcsak gondosan és gyorsan tépték le a gyümölcsöket, hanem kosárba is rakták, sőt be is vitték a raktárba. A gyümölcsgazdász tulajdonosa nagyon meg van elégedve a majmokkal és arra gondol, hogy több páviánt betanít erre a munkára, hogy az emberi erőt teljesen kiküszöbölje.

Sírköavatás. Néhaj Sámson Mór építész-mérnök sírkövének felavatása szept. 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az új ortodox temetőben. Ezután is meghívjuk az összes rokonokat, barátokat és ismerősöket. Autóbussz indul 11¹²-kor P. Unirii, Kalapákirállyal szembeni főtérről átszállóhelyről. Sámson-család.

Pistola mellett árokba fordult Mexico római követének autója. Rómából jelentik: Pistola mellett egy autó, amelyben Mexico római követe és még hat személy ültek, sánca fordult. Mindannyian megsebesültek.

Házasság. Rosner Bertó Cernauti és Elefant Emil (Satunare (Viseul de Sus) ez uton hívják meg rokonaikat, barátait és jóismerősöket f. hó 8-án d. u. 6 órakor Cernautiban a Hotel Palaceban tartandó egybekelési ünnepélyükre.

Orvosi hír. Ifj. Dr. Veress Ferenc nyári szabadságáról visszatért és rendelését újból megkezdte bőr, nemi és kozmetikai betegeknek 11—1-ig és d. u. 3—5-ig. Cluj, Str. N. Iorga 5.

Eltérítették Crenian Aurelt. Pénteken délután temették Clujon nagy részvét mellett Crenian Aurel alezredest, volt cluji és timisoarai rendőrkészvezetőt. A halottat a 83-as gyalogezred laktanyájának kápolnájában ravatalozták fel, ahol délután 4 órakor nagy papi segédlet mellett zajlott le a görög-katolikus gyászszertartás. Az ezred és a nyugdíjas tisztiek nevében Stoica alezredest, a cluji rendőrség nevében Pulca kvesztor, az Áverescu-párt nevében Victor Iliescu bucsuztatták a halottat, akinek végtisztességére a város színe-java jött el, nemzetiségre valókülönbség nélkül. A koporsót tiszti küldöttség és díszszázad kísérte utolsó útjára, a templomok harangzúgása közepette. Amerre a gyászmenet elhaladt, lehuzták a boltok redőnyeit. A mély megilletődésen látszott, hogy a város egyik legérdemesebb és legnépszerűbb emberét temetik. Crenian alezredest mindenki, akinek valaha dolga volt vele, úgy emlékezett, mint a megtestesült férfias komolyságra, jószágra és megértésre. Magánéletében a legnemesebb polgári életet folytatta, akit szűkebb hozzátartozói rajongásig szerettek. A temetőben a barátok nevében Cuibus v. postaigazgató bucsuzott a kiváló, igaz embertől.

Templomülések bérbeadása. A Beth Abraham Gh. Baritiu 8. szám alatt Imaház imaszékeinek bérbeadása f. hó 6-ikán, vasárnap délután 5-től veszi kezdetét és folytatódik minden este hét és nyolc között, valamint Szelichosz első napján vasárnap délután három és nyolc között. Felkérjük a t. hittestvéreinket, hogy ülésjegyeiket idejében váltják ki, mert zsufoltság elkerülése végett jegy nélkül semkit sem fognak a templomban beengedni. A bérbeadó bizottság.

Kutyaugatásból is meg lehet élni. A belga fővárosban él egy ember, aki kitűnően megél — az ugatásból. A furcsa keresetet a rossz kutyaadófizetők tették lehetővé. Ezek annyira elszaporodtak, hogy a hatóság végül is erélyes lépésre szánta el magát és közhírré tette, hogy aki potyázó kutyaadótulajdonosok nyomára vezet, azt a titkos kutya-tartókra kivetendő adó tíz százalékával jutalmazza. Ez a jutalom sok embert kecsgetett, de csak egy akadt közöttük, aki rájött, hogyan lehet ezen az alapon iparágat teremteni. A találékony ember házról-házra jár, egyik lakásajtótól a másikig és — ugat. Szerencsésére jó kutyaorgánuma van. Ha csahol választ kap, akkor feljegyzi a címet és a rendőrség utánanéz, hogy vajjon bejelentett kutya é-e a lakásban. Ha nem, beadja a feljelentést és megkapja a százalékot.

NEM A SZAVAK: MINŐSÉG ÉS ÁR BESZÉLNEK!!

Szörménymunkálatok, ujak és alkötések a legolcsóbban, kifogástalan kivitelben a legújabb párizsi divat szerint szörményszalonomban készülnek:

WEISZ TIBOR

Cluj, Calea Regele Ferdinand 21. (Farkas Ernő ház-udvarán.)

— Csak egymillió? A kintinó londoni antropológus, dr. Amersville legutóbb megjelent könyvében afrikai utjáról számol be. A tudós kijelenti könyvében, hogy számitásai szeint még mindig egymillió emberevő él a földön.

— Eljegyzés. Weisz Paula Voivodeni és Izsák Márton Samihaiu de Campie jegyesek.

— Török Erzsébet bucsuestje. Tiszta művészetet hallgatni manapság különösen ritka és felemelő alkalom. Kevés művész tud ma, ezernyi gond és bizonytalanság idején maradek nélkül megragadni, kevés szuggesztivitásnak van elég e-eje ahhoz, hogy a maga számára kösse le idegeinket. Török Erzsébet a ritka tehetségek közül való, aki az előadó-művészet régi ósvényein halad ugyan, de egyenesen a Medgyaszay Vilám és Lipinszkáják nyomában. Az egyszerű és merterkéltség nélküli eszközök, a tiszta hang és a kifejező erőnek éppen ebben az egyszerűségben való kicsucstása elég volt hozzá, hogy a hangos és kártyás teremben rövid időre a művészet áhítatos eszénje költözék be. Sok irni való minc erről a teljesítményről, mert az igazi művészi munka önmagáért beszél. Az átél, megértett és megértetni tudó előadóművészet mellé gazdag, változatos műsor járult és Török Erzsébet éppen olyan művészzel énekelte a jiddis népdalokat, mint a Kodály vagy Ady-Reinitz műveket. A percekig tartó lelkes ünneplés ékesen szóló jutalma volt Török Erzsébet bucsuestjének. A zongoránál Boskovics Sándor finom izléssel kísérte a színes előadást. (b.)

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGO MUSORA:

Ma, pénteken a szezon szenzációja. Világvárosokkal egyidejűleg bemutatja SHIRLEY TEMPLE világlágerét: A kis lázadó. Németül beszélő filmremek. Partnerei: John Boles, Jack Holt és Bill Robinson, a néger csodatanos. Műsor előtt a legfrissebb Fox híradó és „Romániai aktualitások” c. különleges pótkép. A brasovi cserkész-jamboree filmje. Helyárak: 27+4 és 22+4 lej. Előadások kezdete: 3.20, 5.20, 7.20 és 9.20 órakor.

EDISON MOZGO MUSORA:

Kalandor dzsungelfilm. Tom Tylerrel. Csoda jó műsor! 3 film: I. Tarzan visszatér. II. Angol házasság. Vigjáték. Renata Müllerrel, Georg Alexander, Adela Sandrock. III. Journal. Mickey Maus. Helyárak: 9+3 és 13+3 lej.

A MUNKAS MOZGO MUSORA:

Szardán, csütörtökön és pénteken 3, 6 és 9 órakor két rész egy előadásban: I. Copperfield Dávid. Monumentális filmdráma. Dickens Károly regénye filmen. Főszereplők: Lionel Barrymore, Maurien O'Sullivan és Magdu Evans. II. Journal és Micki-Mauss. Helyárak: 10 és 12 lej.

Fajtszeta
kiküldömentai

CASPARI BOROK

LEGOLCSÓBBAN
csak a termelőnél

CLUJ, Str. Regina Maria 34.

Csak fiatal olasz munkások telepedhetnek le Abessziában. Rómából jelentik: Ciano külügyminiszter Lessona gyarmatügyi miniszterrel egyetértésben megküldte a szükséges utasításokat az olasz konzuli hatóságoknak arról, hogy a külföldön élő olasz munkások milyen feltételek mellett vehetnek részt Abesszini gyarmatosításában. Az egyik főfeltétel ezek között az, hogy csak olyan munkások vándorolhatnak Kelet-Afrikába, akik 21 életévüket betöltötték és 25 évesnél még nem idősebbek.

Alapos válookkal lépett a bíróság elé egy amerikai férj. A Massachusetts állambeli Pittsfieldben azt adta elő d'Alessandro, amikor házasságának felbontását kérte, hogy kevésbé házasságkötése után egy este munkából hazatérve, az asztal körül hat gyermeket talált; a legkisebb hároméves volt, a legnagyobb tizenhét. Érdeklődésére nagy meglepetéssel arról értesült, hogy mind a hat gyermek feleségének első házasságából való. Már pedig ő arról sem tudott, hogy felesége benne második férjét tiszteli, nemhogy az asszony előzőleg neki elárulta volna félútcán a gyermekeket. A megértő bíróság nyomban kimondta a válást.

Semmit sem tudnak a varsói léggömbversenyben résztvevő tíz ballon sorsáról. Varsóból jelentik: Semmit sem tudnak a Gordon-Bennett léggömbversenyben résztvevő 10 ballonnál. Mivel alig ha tudnak 70 óránál tovább maradni a levegőben, valószínűleg Oroszország észak-keleti részeiben szálltak le.

Munkás-mozgó

Szombaton 3, 6 és 9 órakor

Két rész egy előadásban:

Copperfield Dávid

monumentális filmdráma

DICKENS KÁROLY regénye nyomán.

Fősz.: LIONEL BARRYMORE,
MAUREEN O'SULLIVAN és
MAGDA EVANS.

Műsor előtt Journal és Micki-Maus

Román-magyar feliratokkal!

UJ KELET Legújabb hírek

A forradalom legördöklőbb barrikád-harca után

IRUN ELESETT

Borzalmas emberáldozatokkal, asszonyok és gyermekek tömeges legyilkolásával, a félváros rombadöntésével szorították vissza a felkelők az utolsó pillanatig védekező miliciát. Országzerte előnyomultak a zendülők

A kommunisták bevonásával új szocialista kormány alakult Madridban

Hendaye jelentés szerint Irunban ma is folytatók a harcok. A kormány miliciái uccáról-uccára harcolnak Mola tábornok csapataival. A kormányerők délben még kézben tartották a határmelletti őrházat. Behobiát azonban a zendülők már elfoglalták és már az ő őrségei állnak a francia határon.

Az Irun elleni támadás ma éjjel vette kezdetét. Az Irun San Marciali uton az ellenállás egyenlő volt a semmivel. A zendülők sokan voltak és jól fel voltak fegyverezve. Néhány ezer asszony és gyermek menekült Franciaországba.

A Reuter szerint egy zendülő hadoszlop amely a Bidassoa folyó mentén nyomult előre, észrevette, hogy asszonyok és gyermekek mennek át a hidon Franciaországba. Erre tűz alá vette a menekülőket, akik közül sokan halálos sebekkel zuhantak a folyóba.

A mérszálás meghaladja a badajosiak méretét is.

A zendülők most San Sebastian ellen vonulnak, amelynek helyzete Prun eleste után válságossá válik. A köztársasági milícia számos tagja Franciaországba menekült. A kormánycsapatok municióhiányban szenvednek. A Franciaországba lépők fegyvereit elkobozzák a francia csendőrök.

Délelőtt 10 órakor a zendülők teljesen hatalmukba kerítették Irun. A még ellenálló kormánycsapatok a marokkói légiónáriusokkal tusakodnak és a Guadelupa erőd felé akarnak visszavonulni. A zendülők meglepetésszerűen, a köd leple alatt támadták meg Irun. Borzalmas jelenetek játszódtak le. A visszavonuló kormánycsapatok felgyújtották a várost, amely csak romhalmaz már.

Ujabb hendaye jelentés szerint délelőtt 10 óráig a zendülőknek nem sikerült még eljenni elfoglalni Irun. A város uccáin a legtragikusabb és legkegyetlenebb harcok egyike folyik. A milícia nem akarja magát megadni és minden házat külön kell meghódítani. Torlaszok mögül lőnek gépfegyverekből a légiónáriusokra. Az égő házak füstje elsötétíti az eget. A közlekedés San Sebastiannal megszakadt.

A zendülők előnyomulása igen lassu.

A milícia nem szünteti be a tüzet, csak amikor azokat a házakat, amelyeknek ablakain lövöldöznek ki, a levegőbe röpitik. Amikor mégis kénytelenek valamit hátrálni, bombákat dobnak hátra. Egyébként a zendülők 100 méternyire vannak a Behobie melletti nemzetközi hidtól. Behobieban és Hendayeban az összes terek és uccák tele vannak menekültekkel, akik arra kérik a francia hatóságokat, küldjék őket Katalóniába. A francia hatóságok elhárították, hogy különvonatokon szállítsák őket Barcelonába. Egyesek engedély nélkül is oda-indultak már. Egyik hendaye épületben kórházat rendeztek be az Irunból és Fontarabiából hozott spanyol sebesültek szá-

mára. A Guadelupa erődben még ottmaradt néhány elkeseredett kormánypárti, akik utolsó golyóikig védeni akarják az erődöt. Egyébként az iruni fronton a harc nem érhet véget, amíg a zendülők el nem foglalták Guadelupát és Fontarabiát.

A Havas délutáni jelentése szerint a zendülők már reggel 6 órai kezdettel elfoglalták spanyol Behobiát. Azon emberek sorsáról, akiket a zendülők tusul maguknál tartanak, nem tudnak semmit.

Irun elesett.

Lapzártakor érkezett jelentés szerint délután 14.15 órakor teljes egészében, a felkelők kezébe került, az ellenállás megszűnt. Az utolsó milícia tagok négyes-ötös csoportokban érkeznek Behobiába és jelentkeznek a francia határőrökkel. A hendavei nemzetközi hid spanyol hídfőjén a felkelő-zászló lobog. A hendaye állomáson az Irunból menekült kormánycsapatokat különvonatokba vagonirozták és Barcelonába szállítják. Bordeauxi jelentés szerint 800 kormányharcossal megpakolt vonat érkezett oda Irunból. A csapatok vezetői azt kérik, hogy szállítsák őket Barcelonába.

A déli fronton egyesültek a zendülő-csapatok

Sevillai jelentés szerint Yague ezredes folytatja előnyomulását és elfoglalta Ganelat és Galerat. A Havas sevillai tudósítása szerint a zendülő csapatok a déli fronton egyesültek Mola tábornok haderőivel a Merida és Badajos mellett aratot győzelmek folytán. Yague ezredes lesz hivatalos meghódítani Madridot és hivatalosan proklamálni az új kormányt. Yague ezredes emberei jelenleg Toledo előtt állnak. A malagai, jeni és granadai zendülő-csapatok a vidéket tisztogatják. Yague ezredes hadoszlopa majdnem teljesen rendes csapatokból áll, akiket

a falanx emberei követnek, akik az elszigetelt ellenállást szüntetik meg.

A Malaga és Tanasa környékén harcoló felkelőcsapat önkéntes fiatalemberekből áll. Egyébként a haderők költségeit közadakozásból és megadóztatásból fedezik. Az elfoglalt városokban a spekulációt büntetik. A fegyver- és élelmiszerellátás szempontjából a nemzetiek helyzete kitűnő. Ők tartják kezükben Spanyolország három legnagyobb buzatermő-vidékét, Andaluziát, Estramadurra és Galiciát, valamint a sevillai, cadixi és granadai fegyvergyárakat is.

Largo Caballero elnökletével új spanyol kormány alakult

Az esti órákban új spanyol kormány alakult. Az új kormány elnöke Francisco Largo Caballero szocialista, aki a hadügyi tárcát is vállalta. Külügyminiszter: Alvarez del Vayo szocialista, tengerészeti és repülésügyi: Indalecio Prieto szocialista, belügyi: Angel Galarza szocialista, pénzügy: Juan Negrin szocialista, közoktatásügyi: Jesus Herabdez kommunista, ipar- és kereskedelmi: Anatasio de Gracia, közmunkaügyi: Aguirre baszk nacionalista és igazságügyi: Mariano Ruiz Funes baloldali köztársasági, földművelésügyi Justicien Luiz Uribe kommunista, közlekedésügyi: Berardo Giner köztársasági unióbeli, munkaügyi: Juan Comas katalán baloldali lettek.

Olaszország 24 repülőgépet szállított a zendülőknek

London, szeptember 4. (Rador). Kapcsolatban azzal a hírrel, amely szerint Olaszország 24 repülőgépet küldött Vigóba a spanyol zendülőknek, olasz körök megjegyzik, hogy a gépeket még a fegyverkivitel tilalom létrejötte előtt küldték és így Olaszországot nem érheti szemrehányás.

1000 és 1000 ember gyönyörködik naponta

SHIRLEY TEMPLE

A kis lázadó

c. csodás filmjében. (Németül beszél)

A ROYAL slágermozgó szézenyitő világsikere.

Két pompás pótkép: I. A legfrissebb FOX világhírű.

II. A brasovi cserkészjamboree filmje.

12.000 angol katona indul Palesztinába

LONDON, szeptember 4. (Rador.) A *sussexi* hadgyakorlatokon résztvevő első hadosztály a napokban Palesztinába indul. A divízió 12 ezer tagot számlál és rendeltetést kapott rá, hogy minden pillanatban készen álljon indulásra.

Ugyilátszik a kormány végső eszközökhöz készül nyulni az arab terror elfojtására.

Vasárnap délelőtt 11 órakor Cluj zsidósága tiltakozó gyűlést tart a bevándorlási tilalom ellen

A Poale Cedek templomában lesz a gyűlés

Cluj, szeptember 4. Vasárnap délelőtt 11 órakor a Poale Cedek helyiségében a cluji zsidó társadalom minden rétegének nagy megnyilatkozása lesz az a tiltakozó gyűlés, amelyen a palesztinai bevándorlási tilalom terve ellen fognak felszólalni a zsi-

dóság képviselői. Az összes zsidó testületek a hitközségek és a zsidó vezetőségek jelenléte fogják emlékeztetni tenni a gyűlést, melyről egyelton zsidónak sem szabad távolmaradnia.

BOGARAK

tücskök, poloskák, svábbogarak, legyek és mindenféle rovarok radikálisan kipusztíthatók a

KATOL

japán rovarpor által.

Ea-gros beszerzés: N. H. Balthazar Bucuresti, Str. Selari 7.

Külön büntető törvény-széket létesít a kormány

(Elsődali cikkünk folytatása)

A cikkből világosan kiderül, hogy a Romania Noua ugyanazon köröknek tulajdonítja Titulescu kibuktatását, amelyek ellen Maniu küzd és a volt külügyminiszter helyét Maniu mellett jelöli meg. Hasonló értelemben ír Em. Socor lapja, a „Zorile” is.

Bucuresti, szeptember 4. A nemzeti parasztpárt vezetősége ma összeült Mihalache elnöke alatt, aki expozé tartott az általános politikai helyzetről. A pártvezetőség munkálatai a délután is tartanak. Nemzeti parasztpárti körökben rámutatnak arra, hogy a pártvezetőség Iuca belügyminiszternek a parasztság felosztása tárgyában tett közbenlépésével foglalkozik. A pártvezetőségi ülésen nem veszt a külföldön tartózkodó Lupu, Maniu és Costachescu sem.

Külön büntető bíróságok

Bucuresti, szeptember 4. Djuvara igazságügyminiszter tegnap körrendeletet intézett az összes bírói fórumokhoz és ügyészségi hivatalokhoz utasítva azokat, intézzék el még a lehető leggyorsabban mindazokat az ügyeket, amelyek a közrenddel állnak kapcsolatban és alkalmazzák a legnagyobb szigorral az érvényben lévő törvényeket.

Djuvara miniszter, a Curentul értesülése szerint, külön büntető tanácsokat akar a törvényesékek mellett felállítani, hogy az összes zavargásokban specialista bírók gyorsított eljárással ítélkezzenek. E célból törvényjavaslatot fog készíteni.

Készülnek a munkatáborok

Nistor miniszter bizottságot küldött ki, amelynek vezetésével Alexandrescu Roman államtitkár bízta meg. A bizottság hivatalos tanulmányozás alá venni a fiatalság számára kötelező munka problémáját.

Iuca belügyminiszter ma nyilatkozott a sajtónak a munkanélküli intellektuálisok elhelyezéséről. Hangsúlyozta, hogy az intellektuális munkanélküliség megoldása végett a kormány külön bizottságot nevezett ki, amely hivatalos tanulmányozni ennek a problémának eredetét, okait és legmegfelelőbb sürgős megoldási módjait. Az első feltétel az érdekelték közti együttműködés. Ezért remélhető, hogy a minisztérium pontos és őszinte válaszokat fog kapni kérdéseire. A kérdésekre adott válaszokat titoktartással fogják kezelni. Az összeírás még e hónap folyamán megjeltek, az anyagot feldolgozzák, úgyhogy október 1-én nyomdába is adják a statisztikai kimutatásokat.

Egyetemi rendőrség

A kormány rendhelyesítő akciója során — mint a Tempo írja — meg fogja tiltani az összes tisztviselőket, hogy valamelyik politikai pártban tagságot vállaljanak. A Capitala jelentése szerint egyetemi rendőrséget fognak létesíteni a rend fenntartására.

Bucuresti, szeptember 4. Jean Paul Buncour, Franciaország bucuresti ügyvivőjét Mihalache ma reggel egyórás kihallgatáson fogadta.

Bucuresti, szeptember 4. A reggeli lapok azt állítják, hogy az ellentétes hírekkel szemben Iamandi elfogadja a kultusz és művészeti tárca vezetését. Iamandi tegnap a fővárosba érkezett külföldről és kihallgatáson volt Tatarsunál. Mivel az uralkodó vadászaton van, Iamandi csak a jövő hét elején fogja letenni az esküt.

Változások a kontingentálásnál

Bucuresti, szeptember 4. A Tempo jelenti, hogy Valer Pop kereskedelmi miniszter nagy változtatásokat szándékozik eszközölni a kontingentálásnál és le akarja váltani az összes érdekelték a kvótákat megállapító bizottságokban.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomas Cluj, Strada Baron L. Pog 10. Telefonszám: 8-61.

ORZSURA

OLLA GUMMI

Preservatív! Egészség érdekében ne fogadjon el „OLLA” helyett más óvszert, mert azok értéktelen imitációk. „OLLA” huszonhat állami egészségét órja.